KIRKKO & KOTI

Eeva-Liisa Korhonen laulaa muistot ja haaveet, ilot ja surut.

→ 4 – 5

Kirkkovuosi avaa joka pyhä uuden AARREARKUN

→ Keskiaukeama

KANSIKUVA JOONAS VÄHÄSÖYRINKI PIKKUKUVA TIMO HARTIKAINEN

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti. www. kuopionseurakunnat.fi

AJANKOHTAISTA

Kirkolle uudet päättäjät

Kirkolliskokous-vaalissa ehdolla voi olla kuka tahansa täysi-ikäinen seurakuntalainen.

Kirkolliskokouksen sekä hiippakuntavaltuustojen vaalien ehdokasasettelu päättyy joulukuun 15. päivänä. Kirkolliskokoukseen valittujen toimikausia alkaa 1.5. ja kestää neljä vuotta.

"Nyt tarvitaan kirkon tulevaisuuteen avarasti katsovia ehdokkaita", sanoo Puijon seurakunnan vs. seurakuntapastori **Miina Karasti.** Hän toivoo ehdokkaita, jotka ovat valmiita kehittämään kirkkoa myönteisesti, mutta samalla säilyttämään sen hyvän, joka on. "Tarvitsemme ehdokkaita, jotka rakentavat yhteyttä."

Kirkolliskokoukseen valitaan 64 maallikkoedustajaa ja 32 pappisedustajaa. Jakautuminen hiippakuntien kesken perustuu jäsenmääriin. Kuopion hiippakunnassa pappisedustajia on kolme ja maallikkoedustajia seitsemän.

Maallikkoedustajien vaalissa äänioikeutettuja ovat kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen jäsenet. Papit valitsevat edustajansa lääninrovastin johtamassa kokouksessa.

Kuopiossa pappien ja maallikoiden ehdokaslistoja kerätään parhaillaan. Pappisehdokkaan valitsijayhdistyksen voi perustaa kolme äänioikeutettua pappia. Maallikkoehdokkaan valitsijayhdistyksen perustamiseen tarvitaan kymmenen äänioikeutettua henkilöä.

"Kaipaan avoimuutta listojen perustamiseen", Miina Karasti sanoo. "Sosiaalisessa mediassa on mahdollista tiedottaa listojen keräämisestä ja yksittäiset ehdokkaat voivat kertoa ajatuksistaan."

Maallikkojen kohdalla kyse on välillisestä vaalista. "Luottamushenkilöiden täytyy nyt lunastaa seurakuntavaaleissa antamansa lupaukset", Karasti toivoo. "Jos tietoa jaetaan avoimesti verkossa, kaikkien kiinnostuneiden on helppoa seurata vaalia."

"Kirkolliskokous tekee tärkeitä päätöksiä ja niitä tehdessä on osattava katsoa pitkälle tulevaisuuteen." Karastin mielestä keskeistä on se, miten virkamieskirkossa annetaan vapaaehtoisille riittävästi mahdollisuuksia toimia.

"Seurakuntalaisten osaaminen ja tekemisen ilo on ainoa kirkossamme kasvava voimavara, jota pitää osata hyödyntää."

Kuopion hiippakunnan tämän kauden kirkolliskokousedustajista ehdokkaiksi aikovat edelleen asettua osastonylilääkäri **Matti Kettunen** sekä lastentarhanopettaja **Eevi Väistö**.

Ehdokkuudesta ovat kieltäytyneet kouluneuvos **Raili Kemppainen**, lehtori **Jari Kolehmainen**, hallintopäällikkö **Juha Korhonen** sekä lääninrovasti **Jaana Marjanen**.

Kantaansa eivät ilmoittaneet pastori **Pauliina Kainulainen** ja kirkkoherra **Oiva Malinen**. Palvelupäällikkö **Hannu Tervosta** ja tilintarkastaja **Veikko Väisästä** ei tavoitettu puhelimeen.

LAHJA PYYKÖNEN

sakasti.evl.fi/kirkolliskokousvaalit

AARNE ORMIO

Kirkolliskokous on kirkon ylin päättävä toimielin.

PYSÄKILLÄ

Muutosvastarinta pitää ottaa todesta

Olisiko seurakunnat pitänyt ensin velvoittaa laatimaan omat ehdotuksensa yhteisistä säästötavoitteista?

Järvi-Kuopion seurakunnan ensimmäinen vuosi on pian historiaa.

"Paremmin se meni kuin osasin odottaa", **Marja-Sisko Pihl**, Juankosken seurakunnan ja Kuopion seurakuntayhtymän luottamushenkilö sanoo.

Pihl haluaa rauhoitella niitä, jotka odottivat, että oltaisiin pidemmällä. Liitokset ovat prosessi, jossa ensin luodaan rakenteet ja henkilöstön asettuu tehtäviinsä. Sen jälkeen alkaa seurakuntatoiminnan kehittäminen. Arvioinnin tulee kulkea rinnalla koko ajan.

Jokainen seurakuntaliitos on erilainen. Pihl näkee, että Juankoskea, Muuruvettä ja Säyneistä auttoi jonkin verran läpi käyty prosessi seurakuntayhtymän muuttamisesta yhdeksi seurakunnaksi. Kaavi ja Tuusniemi joutuivat tekemään päätökset lyhyemmällä valmistautumisajalla.

Kiitosta luottamushenkilöltä saa liittymisavustuksena käynnistetty projekti. Sen turvin konsultti tapaa työntekijäkaartin ja työalat saavat sanoa sanansa.

Opetteluvuoden lopussa Pihl arvelee, että liitoksen nopeus tuli sittenkin yllätyksenä Kuopion yhtymälle, jossa joudutaan pohtimaan, miten yhdistää maaseutu ja ruutukaava-alue, kaksi erilaista toimintakulttuuria.

"Myönteistä on sekin, että saimme lähteä liikkeelle ilman pakkoa."

Muutos nostaa tunteet pintaan

Marja-Sisko Pihl muutti Helsingistä järjestötehtävistä Juankoskelle avioliiton myötä. Viime kesään asti hän työskenteli liikunnan ja terveystiedon opettajan virassa. Nyt on edessä kolmas ikä, eläkevuodet.

Järvi-Kuopion uutena luottamushenkilönä hän joutui heti tuleen, kantamaan vastuuta peruspalvelujen turvaamisesta. Ensimmäisiä asioita oli jumalanpalvelusaikojen porrastaminen, mikä koskee myös omaa elämää, Juankosken alueella jo toistamiseen.

"Oli totuttava ajatukseen, että messu on tuntia myöhemmin."

Liitoksissa on kysymys myös identiteetistä, mutta miten isosta.

"Jonkinlainen uhka se voi olla pitkään samalla paikkakunnalla asuneille. Usein muuttava tottuu siihen, että seurakuntayhteys pitää rakentaa joka kerran uudestaan."

Muutos koettelee ihmissuhteitakin, tunteet nousevat ristiriidoissa pintaan ja päättäjiä arvostellaan. Kärkevin kritiikki tulee monesti vähiten asiaan paneutuneilta.

Muutosvastarinnan takana Pihl näkee turvattomuutta ja pelkoa vaikutusmahdollisuuksien kaventumisesta.

"Muutosvastarinta pitää kuulla, ottaa huomioon ja käsitellä. Kyseenalaistajilta voi tulla tietoa, joka muuten jäisi piiloon. Kun ihmiset tutustuvat asioihin, heille kertyy tietoa, joka hälventää huolta."

Pihlin mielestä seurakuntaliitoksissa pitäisi olla oikeus keskustella monilla foorumeilla, hallinnossa, eri työaloilla, työalojen kesken ja seurakuntalaisten kanssa.

"Tämä vie aikaa. Mutta siitä huolimatta keskustelua tulee vahvistaa."

Neuvotteluihin pohja seurakuntatasolta

Markkinat näyttävät ohjaavan maailmanmenoa ja markkinavoimat heiluttelevat myös kirkkoa. Seurakunnissa talouteen perustuvat mittarit vaikuttavat ehdottomilta ja toimialaan sopimattomilta. "Onko muita arvoja", Pihl kysyy.

Kun käydään säästösulkeisia, asiakirjat muistavat puhua kirkon perustehtävän puolesta. Sen sisällön määrittely on vaikea tehtävä, minkä Pihlkin myöntää.

"Toivon, että armo ja lähimmäisenrakkaus pysyvät."

Luettuaan tarkkaan seurakuntien kiinteistöstrategiaa hän alkoi pohtia, olisiko tulevaisuudessa muuta marssijärjestystä kuin hallinnon laatima tiukka lista myytävistä kiinteistöistä.

"Kun on kerran pakko myydä, olisiko voitu velvoittaa seurakuntia laatimaan neuvottelujen pohjaksi omat listansa ja ehdotuksensa myyntijärjestykseksi ja aikatauluiksi. Näin saataisiin lisää perusteluja ja vaihtoehtoja ratkaisuille, kun yhteinen tavoite oli asetettu."

Pihl kysyy, olisiko sama malli sovellettavissa henkilöstösäästöihin.

"Seurakunnat esittäisivät, mikä on välttämätöntä ja missä olisi joustonvaraa."

Pihl ottaa vielä konkreettisen esimerkin Juankoskelta, jossa pappila vastikään korjattiin virastoksi ja arkistotiloiksi. Nyt se on myyntilistalla.

"Kannattaisiko vielä harkita myyntiä? Kiinteistöllä ei paljon rikastuta, mutta etätöitä siellä voisi tehdä ja se voisi toimia seurakunnan lähipalvelupisteenä."

Liitokset eivät heilauta seurakuntalaisia

Seurakuntien liitoksia jäsenen silmin peilaava tuore tutkimus kertoo, että liitokset eivät juuri vaikuta seurakunnan elämään, eivätkä palvelut huonone.

Parhaat pisteet liitosten hoitamiselle antavat johtavassa asemassa olijat, päivittäin rukoilevat, yli 55-vuotiaat sekä eläkeikäiset.

Korostuneen kielteisesti tai myönteisesti muutoksiin suhtautuvat työntekijät ja luottamushenkilöt.

Tämä on tullut esiin myös Kuopion seura-

> **Kyseenalaistajilta tulee tietoa, joka muuten jäisi piiloon.**

TIMO HARTIKAINEN

✚ **Pastori Ilkka Sipiläinen** on valittu vuoden papiksi. Sipiläinen työskentelee kirkon yhteiskuntatyön sihteerinä kirkkohallituksessa Helsingissä. Valinnan perusteluissa todetaan, että Sipiläinen on kasvattanut kirkon ja seurakuntien ympäristövastuuta pitkäjänteisellä työllään. Hän on kehittänyt ympäristövastuuta edistäviä työvälineitä kuten ympäristödiplomijärjestelmän.

✚ **Kirkkoherrat valitaan ensisijaisesti** välittömillä vaaleilla tulevaisuudessakin. Seurakunnilla on kuitenkin oikeus pyytää välillistä vaalia. Asiasta päätettiin marraskuun kirkolliskokouksessa. Ylimääräisestä vaalisijasta luovutaan välittömässä vaalissa.

✚ **Säveltäjä Olli Kortekangas** on saanut Luterilaisen Kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinnon laajasta ja monipuolisesta sävellystyöstä, joka on edistänyt luterilaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä ja kehittämistä. Kortekangas on sukupolvensa merkittävimpiä säveltäjiä. .

✚ **Kirkon yhteinen Facebook-sivu** Kirkko Suomessa on avattu. Jo ensimmäisinä tunteina sivu sai satoja tykkääjiä. Kirkko Suomessa Facebook-sivu toimii kaikkien suomalaisten kohtaamispaikkana sekä ajankohtaisten ja vaikeidenkin asioiden keskustelupaikkana. Sivulla toimii myös reaaliaikainen, tietoturvattu yksityischat, jossa päivystää kirkon työntekijöitä.

JANI LAUKKANEN

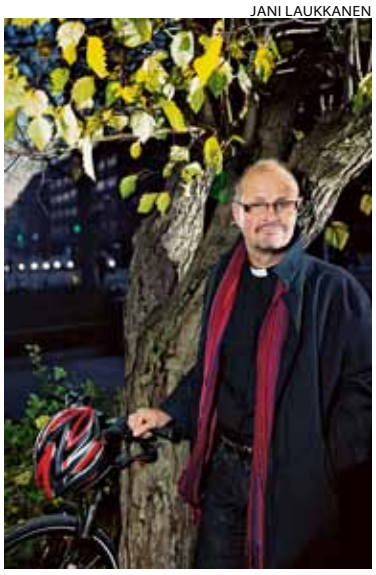

Ilkka Sipiläinen on vuoden pappi.

✚ **Yksinään asuvien joulujuhlaa** vietetään jälleen vuosien tauon jälkeen Keskusseurakuntatalossa Kuopiossa. Ovet ovat avoinna jouluaattona klo 17 – 21. Ohjelmatuokiot tasatunnein, puuroa ja kahvia. Vapaaehtoiseksi avuksi voi ilmoittautua pastori Mika Niskaselle puh. 040 4848398.

✚ **Pitkälahden Martat ovat** lahjoittaneet Pirkan –päivän kahvitalkoiden tuoton Kallaveden seurakunnan lasten ja nuorten toiminnan hyväksi.

✚ **Vanhustyön päättäjien ja** kenttätyöntekijöiden välille pitää saada lisää vuoropuhelua. Tämä nousi esiin viime viikolla Joensuussa vanhuksen päätöksentekoa puineessa seminaarissa. ”Vanhuksia ei saa kohdella massana. Jokaiselle kuuluu ihmisarvo”, Joensuun perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja Seppo Kuosmanen sanoi. Seminaarin järjesti Kuopion hiippakunta ja Diakoniaammattikorkeakoulu.

kuntien rakenneselvityksen saamassa vastaanotossa.

Pihlin mielestä kootut asiat olivat pääteltävissä. ”Kun selvityksen teki ulkopuolinen, asiakirja otetaan ehkä vakavammin. Se on hyvä asia.”

Rakenneselvityksessä Pihliä askarruttaa sama suunta, mikä väikkyy valtakunnan politiikassa.

”Kaikki tärkeä keskittyy kehäkolmosen sisälle. Onko lopulta tarkoitus, että äärialueet muuttuvat raaka-ainevarastoiksi ja lomailupaikkakunniksi? Tapahtuuko sama ilmiö seurakuntien liitoksissa?”

LEA LAPPALAINEN

”Liitosseurakunnissa opetellaan, miten erilaisten toimintakulttuurien yhdistäminen onnistuu”, Marja-Sisko Pihl sanoo.

PÄÄKIRJOITUS

Pakko olla oikeassa

Nyt tämä on vielä ajankohtaisempi kuin viisi vuotta sitten. Juha Jokela kirjoitti näytelmänsä Fundamentalisti vuonna 2006. Vasta nyt se ennätti Joensuun kaupunginteatteriin, Kuopiossa se on käynyt pikavierailulla.

Uskonnollisuutta käsittelevällä näytelmällään Jokela voitti pohjoismaisen näytelmäkirjailijapalkinnon. Kirkollisen keskustelun ytimeen se osuu myös tänään, jolloin jako liberaaleihin ja konservatiiveihin vain kiihtyy. Kuopion piispaehdokkaitakin yritetään väkisin vääntää janalla ”oikealle kohdalleen”.

Kenellä on totuus? Kenellä on valta määritellä vapauden raamit? Kenellä on valta tulkita Raamattua ”oikein”?

Fundamentalistin päähenkilöt ovat ajattelun äärilaidoilla.

Markus on päättänyt luopua papinvirasta. Jatkoriparilla Markus hipelöi Heidi –isosen pakaroita tavalla, jota papin ei olisi pitänyt tehdä.

Teko jätti jälkensä: Markuksesta tuli liberaali, Heidistä lahkolainen. Nyt Heidi, palava uskovainen yrittää saada Markuksen välttymään helvetin tulelta.

Kaikki, mitä näyttämöllä tapahtuu on totta. Fundamentalisti ei mene yli eikä ali. Se tulee ihon alle ja kohti. Kaikki voisi tapahtua todellisessa elämässä: keskustelut, Jeesus, Jeesus pelasta -rukoukset, narsistipastori Inhimillisessä tekijässä.

Kaikki. Jopa Heidin vajoaminen psykoosiin.

Fundamentalisti näyttää vallankäytön räikeimmillään. Se nostaa esiin oikeassa olemisen kammottavan vamman. Ihmispolo luulee, että omat ajatukset ovat oikeampia kuin toisen ja sitten hän yrittää - hyvää tarkoittaen - käännyttää ja opettaa toista. Pelastaa hänet.

Fundamentalisti tuo näyttämölle myös uskon ja seksuaalisuuden ikuisen jännitteen, kelvatuksi tulemisen kerjäämisen ja häpeän.

Lavalle hiipii se kirkossa vaiettu, kristillisen perinteen suuri mörkö, seksi. Siellä itkee Jumalaa ja toista ihmistä tarvitseva aikuinen, joka koko ajan pyytää olemassaoloaan anteeksi.

> **”Mikään papillinen portinvartija ei saa tulla Kristuksen ja syntisparan väliin.**

Martti Lutherin uskonnollinen oivallus on lapsenkin ymmärrettävissä.

”Mikään auktoriteetti, papillinen portinvartija tai suoritusvaatimus ei saa tulla Kristuksen ja syntisparan väliin.”

Ehdoton ukko Lutherin perillinen Martti Lindqvist kavahti oikeaoppisuutta. Hän tiivisti uskon yksinkertaisuuden kolmeen lauseeseen: ”Kukaan ei tunne Jumalan salaisuutta. Jokainen tarvitsee armoa. Kukaan ei voi itse pelastaa itseänsä.”

Näillä kolmella pärjää pitkälle. Jopa kauemmas minne silmä siintää.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

KOLUMNI

Muutosta ilmassa

Kuopion seurakuntayhtymässä laadittiin rakenneselvitys. Kuvakielellä ilmaistuna kirkkolaivan kolmoskannella yhdessä hytissä on ollut jotain sutinaa. Tosin itse selvitys on kyllä oikeasti hyvin ja huolella tehty. Ensi kommentit ovat kuitenkin valtaosin olleet liikuttavan yksimielisiä siitä, että nykytilanne on oikeastaan aika hyvä. Joten se siitä.

Suomen kuntakenttääkin räknäillään tohinalla uusiksi. Käy miten käy, mutta siilinjärveläisenä toki odotan päivää, jolloin maassamme on Kuopion lisäksi kuusi muutakin kuntaa ja Siilinjärven autonominen itsehallintoalue.

Myllerrysten kynnyksellä on hyvä hahmottaa, että tälläkin hetkellä karkeasti arvioituna 99,9 % ihmiskunnasta syntyy, elää ja kuolee yhteiskunnissa, joiden kuntarakenne poikkeaa tavalla tai toisella suomalaisesta. Ja heistä noin neljäsosa jopa ihan siedettävissä olosuhteissa. Eli kiivailuun tai paniikkiin ei juuri ole syytä.

Samoin 99,5 % maailman kristityistä kuuluu kirkkoihin, joiden toiminnan järjestäytyminen on jotain aivan muuta kuin täällä meillä. Ja silti – tai ehkä juuri siksi – heidänkin keskellään Jumalan sanaa julistetaan ja iloiten palvellaan.

> **Tuhoisaa on, jos systeemit kääntyvät sisäänpäin ja niiden holveissa pidetään kiinni saavutetuista eduista.**

Kuopion seurakuntien yhteistä virkaa hoitaessa on tutuksi tullut niin paikallisseurakuntataso kuin rajojen ylittäminenkin. Erityistehtävästä käsin on ollut helppo tehdä oman osaamisalueen työtä siellä, missä sitä on milloinkin kaivattu.

Erikoistumisen hinta on irtolaisuus. Paikallisiin kuvioihin ei ehdi juurtua, kun on illaksi tai seuraavaksi päiväksi valmisteltava jotain muuta toisaalle toisten kanssa. Siksi erikoistunut ammattilaisuus ei voi korvata yhteisöllisyyttä. Mutta palvella voi.

Organisaatiot eivät ole olemassa itseään varten. Tuhoisaa on, jos systeemit kääntyvät sisäänpäin ja niiden holveissa pidetään kynsin hampain kiinni saavutetuista eduista. Demokratiassakin ajaudumme vaarallisen usein päätöksentekoon, jossa päätettävää asiaa tärkeämmäksi muodostuu kuka siitä päättää.

Vapahtaja rukoili aikoinaan, että olisimme yhtä. Sama rukous pätee yhä edelleen niin Senegalissa, Kolumbiassa kuin Kuopiossakin. Rakenteista riippumatta yhdessä ylistämme Jumalaa ja palvelemme toinen toisiamme alati muuttuvassa maailmassa.

Ja samalla muutamme sitä.

JARKKO MAUKONEN

Kirjoittaja on Kuopion seurakuntayhtymän nuorisokanttori.

Ikäihmisten arkeen vi

Kuopiolaisia kuoroja haastetaan kummeiksi vanhainkoteihin.

”On elomme riemua vain, on elomme haaveita vain.” Nuoruusmuistot ja kultainen nuoruus palaavat mieleen, vaikka paljon jo on unohtunutkin.

Kuopion Seniorikuoro on ensimmäisenä ottanut vastaan haasteen ryhtyä ”kuorokummiksi”. Startti tehdään Puijonlaakson Tukitaloon pienellä joukolla. **Rauni** ja **Juha Komulainen** sekä **Eeva-Liisa Jokinen** laulattavat tuttuja lauluja. Talon 40 asukkaasta suurin osa on tullut laulamaan ja päiväkahville.

”Tämä antaa ikääntyneille ihmisille virkistystä arkeen sekä mahdollisuuden yhdessäoloon”, sanoo Puijonlaakson palvelukeskuksen toiminnanohjaaja **Miraliisa Ollikainen**.

Ollikainen on nähnyt, miten tutut sävelet voivat herättää jo liki täysin muistinsa kadottaneenkin laulamaan.

Kuopion kaupunki on teettänyt 200 lauluvihkoa kaikkiin vanhain- ja palvelukoteihin jaettaviksi, Vehmersalmea, Riistavettä ja Karttulaa unohtamatta. Vihkonen on painettu suurin, selkein kirjaimin.

”Ajatus kuorokummeista on kypsynyt monella taholla”, sanoo Tukitalon johtaja **Pirjo Rusanen**.

Kuopiolaiset kuorot haastavat toisiaan kummeiksi. Haasteen vastaanottanut kuoro saa oman kummikohteensa, vanhusten- tai palvelutalon, jossa muutama kuorolainen tai koko kuoro käy laulamassa kerran kuukaudessa asukkaiden kanssa.

”Nyt pyritään saamaan yhteislauluhetket toteutumaan ympäri vuoden”, Rauni Komulainen muistuttaa. Hän on nähnyt sen, että joulun aikaan vanhainkodissa vierailijoita on tungokseen asti.

Kilpailu ja pätemisen tarve poissa

”Laululla on terapeuttinen vaikutus”, sanoo Kuopion Seniorikuoron taiteellinen johtaja, kanttori Juha Komulainen. Kuoro on tarkoitettu varttuneille laulajille, keski-ikä on nyt 74 vuotta. Ohjelmisto on monipuolinen Mozartista Äänisen aaltoihin.

”Haluamme tehdä kunnianhimoista, tavoitteellista ja haasteellista työtä. Suurin osa kuorolaisista on harrastanut kuorolaulua koko ikänsä.”

Rauni Komulainen on varajohtajana, kouluttaa äänenmuodostusta sekä toimii kuoron säestäjänä. Kuorolaiset pitävät kahden johtajan mallia hyvänä.

Eeva-Liisa Jokinen ja Juha Komulainen (takana oik.) Kuopion Seniorikuorosta vetävät lauluhetkeä Puijonlaakson Tukitalossa. Rauni Komulainen säestää.

”Tämä on oikea kuoro, jossa olen kehittynyt”, kiittää kolmatta vuottaan kuorossa laulava Eeva-Liisa Jokinen. ”Eläkeikäisille touhu on leppoisampaa. Mutta tämä on kuorourani aikana aktiivisin porukka. Ilmapiiri on kannustava ja rohkaiseva.”

”Kuoro menee koko ajan eteenpäin, oppii ja omaksuu uut-

KIRKON KULMILTA

Kuopio 200 vuotta sitten

Vuodelta 1811 peräisin oleva kartta kertoo Kuopiosta 200 vuotta sitten.

Asutus keskittyi sataman puoleiseen osaan. Rakennetun alueen länsireuna polveili Puijonkatua, Käsityökatua, Vuorikatua ja Puusepänkatua pitkin. Pohjoislaidalla asutuksen rajana oli osin Tulliportinkatu ja osin Maljalahdenkatu, koillisessa asutus kiersi Maljalahtea aina vanhan rautatieaseman paikalle olleen Tervalammin rannalla sijainneeseen Lahdentakaan asti.

Maljalahden pohjoispuolella sijaitsi kaupungin postikonttori. Siellä oli myös Toivalan ja Kelloniemen ylityspaikalta tulevan tien tulliportti. Läntinen tulliportti oli silloin Kauppakadulla lähellä Käsityökadun kulmaa. Kolmas oli Vuorikadulla nykyisen Keskusseurakuntatalon kohdalla.

Liikenne kaupunkiin ja kaupungista pois kulki niiden kautta ja niissä maalaiset maksoivat kaupunkiin tuomistaan tavaroista pienen maksun, ns. pikkutullin. Läntisen ja luotisen tullin paikat siirtyivät asutuksen laajetessa useita kertoja ennen kuin tämän maatullin periminen lakkasi.

Nykyinen Sankaripuisto, Jumalan pelto on kartassa asutuksen ulkopuolella oleva aidattu alue.

Kaupungin eteläpuolella olivat pappilan maat, kirkkoherran pappila, pappilan pellot ja hautausmaa. Uusi vuonna 1811 vihitty Multimäen hautausmaa on kartassa asutuksen luoteispuolella oleva aidattu alue. Se on kartan saksankielisen selityksen mukaan Gottesacker, Jumalan pelto eli hautausmaa. Tämän vanhan kalmiston tunnemme tänään Sankaripuistona.

Kartassa näkyvät myös kaupungin kirkot, Piispanpuistossa sijainnut puukirkko ja Vahtivuorelle rakenteilla ollut nykyinen Tuomiokirkko. Siinä on myös Vahtivuoren koilliskulmassa ollut kauppias Slossnikovin talo.

Kirkon vieressä Kiltatalon paikalla oli vankila. Muita keltaisella merkittyjä valtion rakennuksia olivat puiston, silloisen torin kulmalla sijainnut lääninrahastoholvi ja Snellmanin koulun paikalla toiminut sairaala.

Asukkaita Kuopiossa oli silloin vähän yli 800. Sen sijaan kaupunkia reikäleipänä ympäröineessä Kuopion pitäjässä heitä oli 20.000. Pitäjään kuuluivat silloin myös Karttula, Maaninka, Nilsiä ja Tuusniemi.

HELENA RIEKKI

rkistystä laulaen

TIMO HARTIKAINEN

”Laulua harrastavat ihmiset elävät pidempään ja onnellisempina.

ta.” Juha Komulaisen mielestä varttuneiden kuorossa liika yrittäminen, kilpailu ja pätemisen tarve ovat poissa. ”Kannustamme toisiamme positiivisesti. Kun stemmat onnistuvat, annamme aplodeja.”

Kuoron yhdessäolo on miltei yhtä tärkeää kuin laulaminen. Harjoituksiin kokoonnutaan kerran viikossa kahdeksi tunniksi kerrallaan. Konsertit ovat keväisin ja joulun aikana.

Eeva-Liisa Jokinen kiittää kuorolaulun palkitsevuutta.

”Yhteisiin tavoitteisiin pyrimme ja jokainen laittaa itsensä peliin. Tässä iässä oppii aivan yhtä lailla kuin nuorenakin kun teemme innokkaasti töitä.”

Jokinen on ottanut pianotunteja kolmen vuoden ajan ja pystyy näin opettelemaan omat stemmansa kotiläksyinä.

Kahvi ja vehnäset odottavat. Vieläkö ennätetään pari laulua?

”Hetkeä tuota mä unhoita en, muistoissain säilyy se ain.” Kultainen nuoruus välkehtii laulajien silmissä, yhtä lailla kuin häävalssit, hunnut, ystäväin. Ilot ja surut.

”Laulua harrastavat ihmiset elävät pidempään ja onnellisempina”, Juha Komulainen vakuuttaa.

LAHJA PYYKÖNEN

Seniorikuoron joulukonsertti
Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 4.12. klo 14.

MITÄ MIELESSÄ?

Odottavan aika on pitkä

Sanna Laakso on sairastanut syntymästä asti peittyvästi periytyvää munuaisten vajaatoimintaa. Hänellä on yksi munuaisen siirto takana 14-vuotiaana. Nyt hän on uudelleen siirtojonossa. Hän on kulkenut dialyysihoidossa KYSissä kolmesti viikossa reilut kolme vuotta.

Miten koet odottamisen?

”Aloitettuani hoidot syksyllä 2008 ajattelin, että olen saanut siirron viimeistään seuraavan vuoden kuluessa, mutta toisin kävi. Päivä päivältä se on raskaampaa. Joskus se kolkuttaa taka-alalla ja joskus se pyörii mielessä koko ajan, kun ajattelee, mitä kaikkea kivaa voisi tehdä uuden munuaisen saatuaan. Odottamiseen ei voi tottua, ehkä turtua kylläkin.”

Onko se erilaista aikuisena?

”Todella erilaista. Nuorena en itse kantanut huolta oikeastaan mistään sairauteeni liittyvistä asioista. Ensimmäisen siirron jälkeen, kun elämäni palaili normaaliksi aloin itse ottaa vastuuta. Lapsena eli siinä hetkessä eikä murehtinut tulevia. Kunpa saisi saman taidon takaisin.”

Miten jaksat yli vaikeiden päivien?

”Välillä haluan painautua visusti täkin alle pois kaikista ihmiskontakteista ja muusta maailmasta. Onneksi minulla on mahtavat vanhemmat ja isosiskot sekä mies, jonka kanssa on taivallettu yhdessä kohta 12 vuotta. Sukulaiset, ystävät ja tutut ovat eläneet elämässäni niin vaikeina kuin hyvinäkin päivinä.”

Onko odottaminen opettanut?

”Kärsivällisyyttä. Hyvää kannattaa aina odottaa. Uskoa siihen, että odottaminen palkitaan.”

HANNA KARKKONEN

Millä mielin valmistelet joulua?

”Odotan lunta, paljon kynttilöitä, hyvää ruokaa ja rakkaita ihmisiä lähelle. Ei tarvitse kysyä, mikä olisi paras joululahja. Olisikohan se uusi munuainen?”

Mitä sanoisit elinluovutusta miettivälle?

”Monien elinsiirtoa odottavien kohdalla siirrännäinen voi olla elämän ja kuoleman kysymys. Vetoan harkitsemaan elinluovutuskortin täyttöä. Yksi ihminen voi kuolemansa jälkeen pelastaa usean ihmisen hengen.”

HANNA KARKKONEN

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT
KIVI PAJA
Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Kodin Helga
Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

Ekokauneushoitola Villiruusu
Kaikki kauneudenhoitopalvelut!
Sky ekokosmetologi Kirsi Kaksonen
Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio,
puh. 040 685 9001
Avoinna: ti–pe 10–17, la 10–15,
ilt. sop.muk.

Kirkko & koti ilmestyy 14.12.

Burtsow Konditeria
Joulun ajan herkut Burtsowilta
TERVETULOA!
Kauppahalli p. 017 2611161
CM-Päiväranta p. 017 2622261
www.leivoskulma.fi

TAKSI Ari Turunen
0400 572 929
KUOPIO
PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

Suomen Pipliaseura
AVAA JOULU
Lähi-Idässä
FI58 8000 1800 0557 83
Viestiin: 7429 joulu
www.avaajoulu.fi
keräyslupa: 2020/2011/2231

Nordean Joulukonsertti
Kuopion Tuomiokirkossa torstaina 8.12.2011 klo 18.30
Musiikista vastaa Kamarikuoro Ancora Jussi Mattilan johdolla.
Tervetuloa virittäytymään joulun tunnelmaan!
Teemme sen mahdolliseksi
Kuopio
nordea.fi
Nordea
Nordea Pankki Suomi Oyj

LÄHETYSNURKKA

Tällä palstalla lähetystyöntekijät kertovat välähdyksiä työstään.

Kaljabaari vei voimat

Eräänä iltapäivänä olimme juuri sulkemassa toimistoa, kun vastaani tuli tuttu nainen, **Pui**. Edellisestä kohtaamisestamme oli kulunut toista vuotta.

Oli ihmeellistä kuulla, miten hän edelleen rukoilee ja puhuu Jumalalle kaikista asioistaan.

Nyt hän jouti tulemaan Singaporeen ansaitakseen lyhyessä ajassa paljon rahaa vanhempiensa auttamiseen. Myös oman pojan koulunkäyntiin piti saada rahaa.

Ensimmäisinä viikkoina Pui kävi luonamme rukoilemassa, sitten kaljabaarin työt ja paine veivät voimat. ”En pääse tulemaan kirkkoon, mutta sydämeni on teidän kanssanne siellä.” Työhön kuuluu houkutella asiakkaita juomaan, siksi täytyy juoda itsekin.

Joukkoomme liittyi Mr Surijaa, joka kaksi kuukautta sitten oli pyytänyt Jeesusta sydämeensä. ”Elämäni on muuttunut. Ennen istuin täällä ostoskeskuksen käytävillä ja ryyppäsin pitkin iltaa niin, että myöhästyin viimeisestä bussista. Nyt en enää halua sellaiseen.”

Surijaa halusi kasteen. Tutkimme Raamatusta kasteen merkitystä ja niin Surijaa puki päälleen kastealban ja **Tapio** kastoi hänet jumalanpalveluksen yhteydessä.

”Sinulla on nyt oma kokemus siitä, millaista on kuulua Jumalan lasten joukkoon, miten Jumala on sinua auttanut. Nyt sinun tehtäväsi on huolehtia muista ihmisistä, että he varjeltuisivat lankeemuksilta”, Tapio opasti.

”Mitä voimia sinulla on käytössäsi kun paransit vauvan?

O**lemme kokeneet, että** seurakuntalaisten keskellä on herännyt uutta innostusta ja hengellistä kasvamista. Meitä on välillä jopa kymmenen koolla tutkimassa Raamattua ja rukoilemassa. Sunnuntaisissa jumalanpalveluksissa kuulemme rohkaisevia puheenvuoroja.

Riengsang -niminen mies kertoi, miten hän oli saanut todistaa uskostaan kotikylässään Thaimaassa. Naapurissa oli perhe, jonka vauva oli itkenyt syntymästään saakka. Riengsang sääli lasta, pani kätensä vauvan päälle ja rukoili Isän, Pojan ja Pyhän hengen nimeen lapsen parantumista. Vauvan itku loppui.

Seuraavana päivänä äiti tuli tapaamaan Riengsangia. ”Mitä voimia sinulla on käytössäsi kun paransit vauvan?”

”Ei minulla itselläni ole mitään, mutta uskon Jumalaan, jolla on kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Koko perheeni uskoo Jeesukseen samalla tavalla kuin minä.”

KAIJA JA TAPIO KARJALAINEN

Kirjoittajat ovat Suomen lähetysseuran lähetteinä Singaporessa. He ovat Alavan seurakunnan nimikkolähettejä.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Itsenäisyyspäivänä 6.12.

- **Jumalanpalvelukset** kirkoissa klo 10, Juankosken Ylösnousemuksen, Kaavin ja Vehmersalmen kirkossa klo 13, Muuruveden kirkossa klo 16.
- Vehmasmäen kappelissa **seppeleen lasku** klo 13, juhlat Valoharjulla. Hirvilahden kappelissa **hartaus ja seppeleen lasku** klo 13.
- Pyhän Johanneksen kirkossa **itsenäisyyspäivän juhla** klo 16.

Kirkkoherra Esko Konttisen lähtösaarna Kallaveden kirkossa adventtisunnuntaina 27.11. klo 10.

Tuomasmessu

- **Tuomasmessu** adventtisunnuntaina 27.11. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkossa. Saarna pastori Erja Kalpio.

Juhlamessu Riistavedellä

- **Juhlamessu** Riistaveden kirkossa sunnuntaina 27.11. klo 10. Kappalaiset Kirsi Leino ja Mikko Huhtala asetetaan virkaansa, kanttori Riikka Tuuran virkaan siunaaminen. Lääninrovasti Jaana Marjanen, Reijo Leino. Juhlakahvit seurakuntatalolla.

Titanic uppoaa

- **Tiedätkö mitä tapahtui 99,5 vuotta sitten?** Puijon seurakunnassa valmistellaan musiikkiteosta Titanicin uppoamisen 100-vuotispäivään 15.4.2012. Tiedotustilaisuus ja lohisoppaa Puijon kirkolla torstaina 24.11. klo 17.30.Kanttori Joona Saraste kertoo musiikkiteoksen valmistamisprosessista.

Gospelin mestareita

- **Gospelin Suomenmestari Eve´s** Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12, perjantaina 25.11. klo 20.30 perjantaimessun jälkeen.
- **Nuorten aikuisten gospelmessu** sunnuntaina 4.12. klo 18Riistaveden seurakuntatalossa. Tilkkutäkki-lauluja.

Kiitos vapaaehtoisille

- **Kallaveden seurakunnan vapaaehtoisväen messu ja yhteinen jouluateria** sunnuntaina 4.12. klo 10-13.30 Kallaveden kirkossa. Ilmoittautumiset 30.11. mennessä Tuula Hoffrénille puh. 040 4848 335.

Musiikin riemua

- **Musiikillinen matka Popo Salamin ohjauksessa afrikkalaiseen rytmiin ja iloon** Neulamäen kirkossa torstaina 24.11. klo 18-20.Iltapala. Vapaa pääsy.
- **Suomalais-unkarilainen joululauluilta** Männistön Vanhassa kirkossa keskiviikkona 7.12. klo 18.
- **Christmas Carrols** Tuomiokirkossa lauantaina 10.12. klo 15. Yhteislaulua ja urkumusiikkia.

Joulukonsertteja

- **Kirkkolauluyhtye Kaanon** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossalauantaina 26.11. klo 18. Vapaa pääsy, ohjelma 7 €.
- **Kuopion Nuorisokuoron joulukonsertti** Siilinjärven kirkossa keskiviikkona 30.11. klo 18. Ohjelma 12 €.
- Jouluinen kanttoreiden konsertti **Vehmersalmen** kirkossa perjantaina 2.12. klo 19. Annette Kärppä-Leskinen ja Riikka Tuura.
- **Jouluinen musiikkituokio**Tuomiokirkossa lauantaina 3.12. klo 15. Ilpo Rannankari, laulu, Anu Pulkkinen, urut.
- **Oi jouluyö - juulako rat kirkkokonsertti** Kaavin kirkossa maanantaina 5.12. klo 19. Pertti Palm, Armas Palm. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
- **Seimen lapsi –joulukonsertti** Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa maanantaina 5.12. klo 18. Kristiina Brask, Antti Kajanus, Ossi Jauhiainen. Ohjelma 10 €.
- **Haapaniemen koulun joulukonsertti** Alavan kirkossa torstaina 8.12. klo 18.
- **Adventtimusiikkia** Alavan kirkossa keskiviikkona 14.12. klo 19. Mikko Korhonen, Seppo Kirkinen.
- **AmKo-Sinfonian konsertti** Kuopion Tuomiokirkossa torstaina 15.12. klo 19.Vapaa pääsy.

SAILA SEURUJÄRVI –TRIO

Saila Seurujärvi –trio Kristallirakeita –konsertissa Kaavin kirkossa perjantaina 2.12. klo 18. Vapaa pääsy, ohjelma 5 € KUA:lle.

Joulu-ja lähetysmyyjäisiä

HANNA KARKKONEN

Löydä myyjäisistä aarteita itselle tai joululahjaksi ystäville.

- Keskusseurakuntatalolla perjantaina 25.11. klo 10.30. Hernekeitto ja kahvi 10 € Aholansaaren hyväksi.
- Keskusseurakuntatalolla Naisten Pankin designkirppis lauantaina 26.11. klo 10-13.
- Särkiniemen seurakuntatalolla lauantaina 3.12. klo 11.
- Puijonlaakson ostoskeskuksessa lauantaina 3.12. klo 9.30-14.
- Karttulan seurakuntakodilla perjantaina 9.12. klo 10-13.
- Inkilänmäen seurakuntatalolla lauantaina 10.12. klo 10-13.
- Alavan seurakuntasalissa sunnuntaina 11.12. klo 15.30.

Lähetysnäyttely

- **Lähetysnäyttely lapsille** Pyhän Johanneksen kirkossa28.11.-2.12. Avoin tutustuminen ma-to klo 13-15.

MIKA KLAPURI

Valo syttyy -seurakuntatapahtuma Karttulassa Kissakuusen koululla. Perjantaina 2.12. esiintyy August (kuvassa) klo 19. Joel Hallikaisen Riemuralli -konsertti lauantaina 3.12. klo 15 ja joulukonsertti klo 19. Vapaa pääsy. Juhlamessu Karttulan kirkossa sunnuntaina 4.12. klo 10.

MATTI JÄRVELÄINEN

Adventtimarkkinat pidettiin vuosia sitten tuomiorovastin pappilan pihapiirissä.

Markkinat heräsivät henkiin

Pitkän tauon jälkeen adventtimarkkinat kutsuvat nyt Tuomiokirkon mäelle.

Kaikki työntekijät, eri työaloilta, kirkonmäelle tapaamaan seurakuntalaisia ensimmäisenä adventtina. Näin päätettiin Tuomiokirkkoseurakunnassa varhain keväällä.

"Toria ja satamaa ajateltiin, mutta päädyttiin kirkonmäelle", kanttori **Anu Pulkkinen** kertoo.

Nuorisotyöntekijä **Kati Ukkonen** lupaa nuorten värkkäävän enkeli-rintaneulan työntekijöiden rintapieleen.

Juhlapäivä alkaa messulla ja Hoosiannalla. Heti perään on tarjolla puuroa, kahvit ja pipareita, joita on jo tehty 1200.

Sitten katsastamaan myyntipöytiä ja mitä parinkymmenen yhteistyökumppanin voimin on pantu esille.

Iltapäivällä voi poiketa kirkkoon lasten urkukonserttiin Outi Oravaa ja Anu Ampparia kuuntelemaan. Seurakuntamestari **Jouko Mertanen** esittelee musiikin lomassa kirkkoa.

"Ovia voi vähän avata, että musiikki kuuluu kadulle", Mertanen lupailee.

Ilta huipentuu **Armas Maasalon** Jouluvesperiin.

Malli Suomen Turusta ja Keski-Euroopasta

Sirkka Järveläinen oli aikanaan ihastunut Turun joulumarkkinoihin. Järveläisillä tiedettiin myös Keski-Euroopan kaupunkien adventtitapahtumat, joita on vietetty jo keskiajalla.

Tämä antoi lähtölaukauksen kun Tuomiokirkkoseurakunta alkoi toistakymmentä vuotta sitten järjestää Wanhan ajan adventtimarkkinoita. Pappilan pihapiirissä majaillut tempaus kohotti joulumieltä ja nuorten ulkomaan matkakassa karttui.

Innostus oli katossa, kun nuorisopappina 2000-luvun alkuun työskennellyt **Ilpo Rannankari** ja nuorisotyöntekijä **Pirjo Rissanen** ryhtyivät nuorten kanssa käytännön ideointityöhön.

"Markkinat olivat unelma. Kukaan ei tiennyt, mitä niistä tulee", Pirjo Rissanen kuvaa.

"Suuri savotta, iso innostunut porukka", Rannankari muistelee.

Jonon jatkoksi liittyi partiolaisia, seurakunnan kerhoikäisiä, laulajia Musiikkikeskukselta ja Mummon mökin päivystäjiä.

"Ja monia lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskenteleviä, jotka halusivat tehdä hyvää", Rissanen lisää.

Hautausmaan työntekijät ajoivat kaupungilta lainatut puutarvikkeet pappilan pihaan, jossa niistä tehtiin katot myyntikojuille. Parhaimmillaan niitä oli liki parikymmentä. Kojut koristeltiin lyhdyin ja havuköynnöksin.

> **Markkinat olivat unelma. Kukaan ei tiennyt, mitä niistä tulee.**

Sormet jäätyivät köynnöshommissa

Pirjo Rissasen mieleen muistuu havuköynnösten hyinen hakumatka. Talkooporukka yöpyi teltoissa Hirvijärven leirikeskuksen metsässä.

"Iltahartauden aikaan Ilpon sormet olivat niin kohmeessa, ettei hän voinut enää kääntää käsikirjan lehteä."

Markkinoilla myytiin vain laatutavaraa, käsitöistä joulusinappiin, leivonnaisiin ja omin käsin tehtyihin joululahjoihin.

"Teimme paperienkeleitä ja merkkaisimme liinoja, minä ensi kertaa elämässäni", Rissanen kertoo.

Markkinat pidettiin kuten nytkin ensimmäisen adventtisunnuntain messun jälkeen ja purettiin illan suussa. Havuseppeleet jäivät pappilan portin päälle joulukuuksi.

Tapahtumaan, joka toistui monet kerrat, kutsuttiin kirjeellä aikaisemmin osallistuneita. Nuoret ideoivat joka vuosi jotakin uutta, milloin kahvilan, milloin glögipisteen.

Samaan viikonloppuun osunut Taideakatemian joulutempaus täydensi markkinapäivän. Kaupunkilaiset löysivät tiensä kahteen paikkaan.

Tuomiorovasti Ilpo Rannankari sanoo, että kirkkovuoden alku on ilon ja kiitoksen aika. "Toivon, että adventtimarkkinat ovat tänäkin vuonna yhteyden ja kohtaamisen hetki."

LEA LAPPALAINEN

Adventtimarkkinat Tuomiokirkon mäellä 27.11. Messu Tuomiokirkossa klo 10. Puuro ja kahvit klo 12-15. Myyntiä 11.30- 15. Lasten urkukonsertti klo 13. Musiikkia klo 13.45. Kirkon esittely klo 14.15. Tuomiokirkon kamarikuoro klo 15. Adventtivesper klo 18.

MARRASVINKIT

- **Vehmersalmen palvelukeskus** (Vehmersalmentie 2240): Vierivät kuvat –näyttely 29.11.asti.
- **Korttelimuseo:** Elämää Linnanpellolla 8.1.2012 asti.
- **Museon torni:** Leluja ja leikkijöitä 29.1.2012 saakka.
- **Kuopion taidemuseo:** Pää pyörällä! Sarjakuvataidetta 5.2.2012 saakka.
- **Kuopion museo:** Aikamatka maisemaan 8.1.2012 saakka; Jääkärintie tie – Herman Huotarin tarina -näyttely 15.1.2012
- **VB-valokuvakeskus:** Siperia opettaa, valokuvaaja Jaakko Julkusen muistonäyttely 21.10.–27.11. Kuraattori Riitta Raatikainen esittelee näyttelyn 27.11. klo 13.
- **Galleria Carree:** Keramiikkaa, lasia ja taidegrafiikkaa, Riitta Walle, Jenni Klein, Anna Toikkanen ja Leena Töyrylä 21.11.–11.12.
- **Galleria G 12:** Susanna Pälviä 27.11. asti.
- **GalleriaLab Mylly:** Johanna Väisäsen Viestintuojat 25.11. asti.
- **Kirjanpitotoim. Anna Korhonen:** Liina Mäki-Patola Triangle 4.11.–23.12.
- **Kuopion Muotoiluakatemia, Taitemiagalleria, Maria Iltola:** Sooloilua lasilla; Kellari-galleria: Taika-opintojen työpajatuotosten näyttely 14.11.–2.12.
- **Kuopion Musiikkikeskus:** Sinfoniasarja VII 24.11. klo 19. Kuopion kaupunginorkesteri; Sascha Goetzel, kapellimestari; Valentina Kutzarova, mezzosopraano; mieskuorot Kuopio-kvartetti ja Puijon Laulu.
  Club for five: Rekiretki 2011 25.11. klo19; Apulanta 2.11. klo19.
  Hyvät. Rakastetut. Toivotut, klassinen toivekonsertti osa IV 1.2. klo 19.
- **Valohalli:** Kuopion konservatorion tanssikoulun Joulujuhla 3.12. klo 11 ja 13 (vapaa pääsy).
  Joulumieltä jokaiselle 3.12. klo 19.
  Itsenäisyyspäivän juhla 6.12. klo 14 (vapaa pääsy).
  Sinfoniasarja VIII 8.12. klo 19.
  Iloinen joulukonsertti 9.12. klo 19.
  Rajaton joulu 2011 10.12 klo 15
- **Kaupunginteatteri, Suuri näyttämö:** Kalenteritytöt 23. ja 26.11. klo 19.
  Fedja-setä, kissa ja koira 26.11. klo 14; 7.12. klo 10 ja 13.
  Katrina-musikaali 24. ja 25.11. klo 19; 29.11. klo 12; 3., 8. ja 10.12. klo 19.
- **Studio:** Neiti, samppanajaa! 1. ja 2.12. klo 19.15.
  Tarpeettomia ihmisiä 26.11. klo 14.15 ja 7.12. klo 19.15.
  Loukussa 26.11. klo 19.15; 3.12. klo 14.15; 9.12. klo 19.15; 10.12. klo 14.15.
  Vierailu: Blossom & Decay 1. ja 2.12. klo 19.
- **Kuvakukko:** Giselle, The Royal Ballet 5.12. klo 18, lippu sis. väliaikatarjoilun.
- **Hopeatähti:** Aki Kaurismäen La Havre 13.12. klo 13.
- **Kuopion kaupungintalo, FT, Kalevalaseuran tj. Ulla Piela:** Kansa sairastaa, parantaa ja kertoo 24.11. klo 13–14.30.
- **Tutkijatohtori, YT Sanna Laulainen ja FT Minna Kaarakainen Itä-Suomen yliop.:** Miten Suomessa varaudutaan vanhuuteen tulevaisuudessa? 8.12. klo 13–14.30.

SAMI TIRKKONEN/ALIAS STUDIOT

Kalenteritytöt -näytelmän ohessa syntyi vuoden 2012 kalenteri, jota myydään Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen hyväksi, mm. teatterin lippukassalta.

JOULUMARKKI

Kuopiohallissa 10–11.12.2011
Avoinna klo 10–18, www.nettimessut.fi
Vapaa sisäänpääsy, Opistotiellä P-maksu. Puh. 017 263 2910

KUOPION JOULUMARKKINAT 2011

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA Pyykkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Tervetuloa hermoratahierontaan!
Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrosta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa. Teen myös kotikäyntejä.

MUISTA LAHJAKORTIT!

KIPU-HOITO
Aino Pusa
Haapaniemenkatu 25 A 30
puh. 0500-137 477

PÄIVIN TERAPEUTTINEN OLOHUONE

Tukea parisuhteeseen, kriisitilanteisiin, työssä jaksamiseen.

Päivi Föhr
perhepsykoterapeutti ja työnohjaaja
050-4301100
paivintera@paivinterapeuttinenolohuone.fi
www.paivinterapeuttinenolohuone.fi
Facebook: Päivin terapeuttinen olohuone

Hiukset ja kynnet tarvitsevat Piimaxia

Piimax C + Biotiini on vahva ja tasapainoinen piivalmiste, joka on **kehitetty erityisesti kynsiä ja hiuksia vahvistamaan.** Valmiste on **hyväksi myös ihollle, luustolle, nivelille ja verisuonten seinämien terveydelle.**

Vaikuttavina aineina on mm. piitä ja biotiinia, jotka **antavat tuuheutta hiuksille sekä estävät kynsien lohkeilua ja liuskoittumista.**

HIUSTEN JA KYNSIEN VAHVISTAJA

PIIMAX C + BIOTIINI

Päiväannos (3 tabl.) sisältää piitä 364 mg, C-vitamiinia 60 mg, kromia 50 µg, biotiinia 60 µg sekä kalsiumia ja magnesiumia.

Piimax C + Biotiini on suomalaisessa lääketehtaassa valmistettu laktoositon, hiivaton ja gluteeniton ravintolisä.

Hankintatukku Oy
www.hankintatukku.fi

Terveyskaupoista, -osastoilta ja apteekeista

Tutkittua suomalaisen lääketehtaan laatua

ADVENTTIKERÄYS 2011

Tuhannet lapset viettävät tämänkin joulun pakolaisleireillä kuivuutta ja nälkää paossa.

Muistaisitko Sinä näitä Itä-Afrikan lapsia?

Tee lahjoitus!

Soita: 0600 11700
(20,28 e/puhelu +pvm)
Nordea:
IBAN FI33 1572 3000 5005 04
BIC NDEAFIHH, viestiksi
"Adventtikeräys"

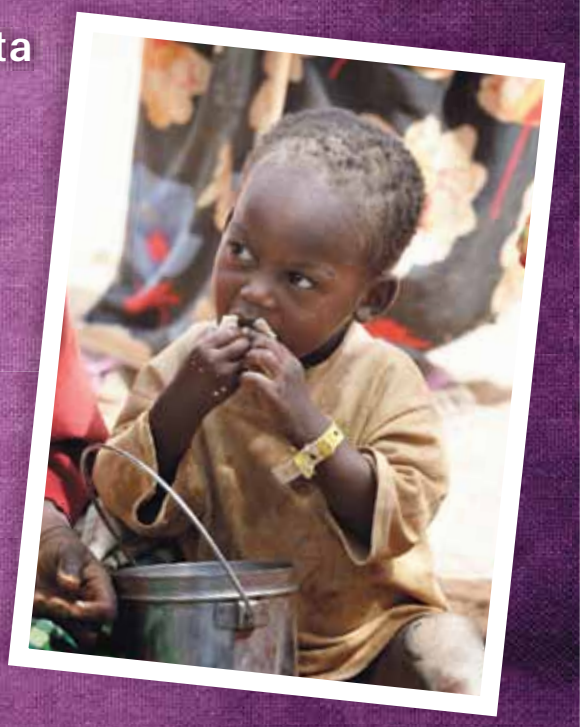

KIRKON ULKOMAANAPU actalliance

Keräyslupa: 2020/2010/3723 koko Suomen alueella. Keräysvarat käytetään vuosien 2011–2012 aikana Kirkon Ulkomaanavun avustustyöhön.

"Me lapset pienet riennämme nyt Betlehemin seimelle"

Lasten jouluhartaudet

Alavan seurakunta
maanantaina 12.12. klo 9.30 Alavan kirkko
tiistaina 13.12. klo 10.30 Neulamäen kirkko
keskiviikkona 14.12. klo 10.30 Särkiniemen kirkko
keskiviikkona 14.12. klo 10.30 Lehtoniemen kirkko

Järvi-Kuopion seurakunta
tiistaina 13.12. klo 18 Vehmersalmen kirkko koko perheen joulujuhla

Kallaveden seurakunta
tiistaina 13.12. klo 9.15 Valoharju
tiistaina 13.12. klo 9.30 Petosen seurakuntatalo
keskiviikkona 14.12. klo 9.30 Kallaveden kirkko
keskiviikkona 14.12. klo 10.00 Jynkänvuoren kerhotilat
sunnuntaina 18.12. klo 10.00 Karttulan kirkko perheiden joulujuhla

Männistön seurakunta
keskiviikkona 14.12. klo 9.30 ja 10.15 Pyhän Johanneksen kirkko
torstaina15.12. klo 9.15 Männistön vanha kirkko

Puijon seurakunta
keskiviikkona 14.12. klo 9.45 Puijon kirkko
keskiviikkona 14.12. klo 9.45 Päivärannan kirkko

Tuomiokirkkoseurakunta
tiistaina 13.12. klo 9.00 ja 10.00 Tuomiokirkko
keskiviikkona 14.12. klo 10.00 Inkilänmäen seurakuntatalo

Tervetuloa lapset ja aikuiset.

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

Sujuu

Sivut sujuvasti nettiin

www.sujuu.fi

kumppanina KATRINA

Jalkahoitoja kotikäynteinä
Mirja Pyykkö
p. 040 735 7203

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio
Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12
Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Tmi Hannan kotiapu

– kotiapua ammattitaidolla koillis-savon alueella!

* siivouspalvelut
* tekstiilihuolto
* asiointipalvelut
* kodin pienten tarjoilujen hoitaminen

Puh: 0400-495 354 Hanna
E-mail: hanna.mustonen@kaavilainen.com

Antin Piha ja Kiinteistö Apu

Talvi 2011-2012

• Lumityöt omakoti- ja taloyhtiöt • Vesikourujen ja rännien puhdistukset sekä huoltotyöt • Mökkien talvikunnossapito • Pienet kodin pintakunnostukset mm. lattialaminaattien asennus • Kodinkoneiden kuljetus sekä asennuspalvelu • ym. erikseen sovittavat työt

Soita ja kysy lisää. Antti Julkunen p. 050 575 3410
www.antinpihajakiinteistoapu.fi

Kuopion kaupungin itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2011

KUOPIO

KLO 13.00 KUOPION MUSIIKKIKESKUS, KONSERTTISALI
Juhlapuhe Kuopio-mitalin saaja 2011
Emeritusprofessori Jouko Tuomisto,
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

ITSENÄISYYSPÄIVÄN JUMALANPALVELUKSET

KUOPION PYHÄN NIKOLAOKSEN KATEDRAALI
klo 10.00 Vedenpyhitys ja liturgia, Pyhän Nikolaoksen praasniekka

KUOPION TUOMIOKIRKKO
klo 10.00 Sanajumalanpalvelus

KARTTULAN JA RIISTAVEDEN KIRKOT
Klo 10.00 Jumalanpalvelus ja seppeleenlasku sankarihaudoille

VEHMERSALMEN KIRKKO
Klo 13.00 Sanajumalanpalvelus, partiolaisten lupauksenanto ja seppeleenlasku sankarihaudoille

ITSENÄISYYSPÄIVÄN MUUT TAPAHTUMAT KUOPIOSSA

SANKARIPUISTO
klo 12.00 Seppeleenlasku, Kuopion varuskunta

KUOPION MUSIIKKIKESKUS, VALOHALLI
klo 12-13 Kahvitus yleisölle

SOTKU – KAUPUNGINTALO
klo 18.00 Soihtukulkue, Itä-Suomen Yliopiston Ylioppilaskunta

Fiona Goble
Jouluseimi
Neulo itse joulun tarina. Ainutlaatuinen teos sisältää selkeät ohjeet sekä taustan, jolle seimen voi koota.

kotimaakauppa.fi

Lisää tuotteita löydät: **www.kotimaakauppa.fi**

optikot • silmälasit • piilolasit
näkökenttätutkimukset • silmänpohjankuvaukset

SILMÄTAUTIEN ERIKOISLÄÄKÄRIT
Kirsi Ikäheimo, LL • Kati Kinnunen, LT • Lasse Lautamies, LL
Tiina Lautamies, LL • Markku Leino, LKT, Dos
Leena Pitkänen, LT • Iiris Sorri, LT, Dos • Kaija Tuppurainen, LKT, Dos

KUOPION Näkökeskus

Haapaniemenkatu 13 • 017 288 22 00, 017 28 22 10
ma 10–18, ti–pe 9–17

Seuraava Kirkko & koti ilmestyy 14.12. ilmoitusasioissa ota yhteyttä Vappu Kuusiniemi p. (014) 619 824

KAUNEIMMAT JOULULAULUT KUOPIOSSA JA SIILINJÄRVELLÄ

TUOMIOKIRKKO
Perjantaina 9.12. klo 19 (nuorille).
Sunnuntaina 11.12. klo 15 ja klo 18.
Maanantaina 12.12. klo 19.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO
Tiistaina 13.12. klo 18.

ALAVAN KIRKKO
Sunnuntaina 11.12. klo 16 (perheille).
Sunnuntaina 18.12. klo 18.

NEULAMÄEN KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 16.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO
Sunnuntaina 11.12. klo 18.

KALLAVEDEN KIRKKO
Sunnuntaina 11.12. klo 16 (perheille) ja klo 19.

PETOSEN SEURAKUNTATALO
Sunnuntaina 11.12. klo 18.

VEHMASMÄEN KAPPELI
Tiistaina 13.12. klo 19.

HIRVILAHDEN KAPPELI
Tiistaina 13.12. klo 19.

KARTTULAN KIRKKO
Sunnuntaina 11.12. klo 18.30.

SYVÄNNIEMEN KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 18.30.

PIHKAINMÄEN KOULU
Torstaina 15.12. klo 18.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 16 (perheille) ja klo 18 (perheille).

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 16 ja klo 18.

PUIJON KIRKKO
Sunnuntaina 11.12. klo 16 (perheille) ja klo 19.
Maanantaina 12.12. klo 19.
Sunnuntaina 18.12. klo 15 (ruotsiksi).
Tapaninpäivänä 26.12. klo 19.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO
Sunnuntaina 11.12. klo 13 ja klo 16 (perheille).

RIISTAVEDELLÄ
Sunnuntaina 11.12. klo 19
Riistaveden kirkossa.
Keskiviikkona 14.12. klo 18
Vartialan Seolla.
Torstaina 15.12. klo 18 Keskustan Seolla.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 15.

KAAVIN KIRKKO
sunnuntaina 18.12. klo 15

MUURUVEDEN KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 19.

SÄYNEISEN KIRKKO
Torstaina 8.12. klo 18.30 (perheille).
Sunnuntaina 11.12. klo 19.

TUUSNIEMI
Sunnuntaina 11.12. klo 18
Tuusniemen kirkossa.
Perjantaina 16.12. klo 14
Tuusniemen Shellillä.
Maanantaina 19.12. klo 18
Hirvolassa, Luostaritie 3457.

VEHMERSALMEN KIRKKO
Sunnuntaina 18.12. klo 16 (perheille) ja klo 19.

RITOHARJUN TOIMINTAKESKUS
Keskiviikkona 7.12. klo 18.

SIILINJÄRVEN KIRKKO
Torstaina 8.12. klo 18 (perheille).
Sunnuntaina 11.12. klo 16 ja klo 18.
Sunnuntaina 18.12. klo 19.
Perjantaina 6.1. klo 15.

VUORELAN KIRKKO
Keskiviikkona 7.12. klo 18 (perheille).
Sunnuntaina 11.12. klo 18.
Sunnuntaina 18.12. klo 19.

PÖLJÄN KOULU
Torstaina 1.12. klo 18.30.

JÄNNEVIRRAN KOULU
Tiistaina 13.12. klo 18.

Me käymme joulun viettohon taas kuusin kynttilöin.
www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT

TUIJA HYTTINEN

Tero ja Leena Piippo tulivat kirkkoon koko perheellä. Sylissä Aino, Elina (edessä vas.), Tuomas ja Anna-Mari.

Adventti lähettää matkalle kirkkovuoteen

Kun avaat yhden arkun, sisällä odottaa seuraava.

"Kristillisessä uskossa ne uudet arkut ovat yksi toisensa perästä suurempia kuin edellinen", sanoo Itä-Suomen yliopiston soveltavien opintojen yliopistonlehtori **Heikki Salomaa.**

Mutta eihän tuossa ole mitään järkeä!

"Ei mitenkään. Juuri siitä on kristillisessä uskossa kysymys, Jumalan olemassaolon todeksi elämistä arjen ja pyhän vaihtelussa." Heikki Salomaa sanoo, että uskoa on helpompaa lähestyä sydämellä, tunteella ja kokemuksella kuin järjen työkaluilla. "Tähän liittyvät adventin juhlavat hymnit."

"On hienoa, että ihmiset tulevat adventtina ja jouluna kirkkoon tunnistamaan omaa rajallisuuttaan ja riippuvuuttaan Jumalasta."

"Hoosianna – hymniä ja joululauluja laulettaessa on hyvä kuulostella suhdettaan uskon perustotuuksiin. Mutta jos kirkossakäynti rajoittuu vain suuriin juhlapyhiin, voi käydä niin, ettei aarrearkussa pääse pintaa syvemmälle."

Kello kymmenen on hyvä aika

Leena ja **Tero Piippo** puhuvat valtavirtoja vastaan. Kirkossa väännetään kättä siitä, olisiko aamun jumalanpalveluksen aikaa siirrettävä myöhäisemmäksi.

Piipot sanovat, että sunnuntaiaamu kello 10 on hyvä jumalanpalvelusaika myös lapsiperheelle.

Perhe asuu aivan Puijon kirkon vieressä.

"Tämä käynnistää sunnuntaipäivän hyvin. Pyhästä tulee pyhä. Heräämme ajoissa ja päivä tuntuu näin pidemmältä. Ehtii tehdä muutakin."

Adventtina, jouluna ja pääsiäisenä kirkko on heille itsestäänselvyys. Ostoksille ei mennä sunnuntaina.

Sunnuntai merkitsee latautumista ja mahdollisuutta. "Koko ajan ei tarvitse mennä satasella eteenpäin."

"Kirkossa käyminen on hyvä tapa, vaikkemme joka sunnuntai täällä olekaan." Leenaa messussa puhuttelevat virret, Tero kuuntelee saarnan sisältöä ja sanoman ydintä. Evankelista **Elina Karjalaisen** pitämässä isänpäivän saarnassa hän mietti elämän arvaamattomuutta. "Saarna voi haastaa ottamaan kantaa siihen, mitä puhuttu tarkoittaa oman elämän kannalta."

Seurakunta on antanut perheelle elämän peruspilarit sekä myös monipuolista toimintaa. Lapset ovat käyneet kerhoissa, erityislastentarhanopettaja Leena pitää pyhäkoulua ja ohjelmapäällikkö Tero on diakoniatyön johtokunnassa.

Heli Norja käy kirkossa aina kun se on mahdollista, lähes joka sunnuntai.

Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen johtaja sanoo rakastavansa messun kaavaa: synnintunnustus, synninpäästö, Sanan opetus, rukous, kiitos ja ylistys sekä ehtoollinen, kristittyjen yhteinen ateria.

"Jumalanpalvelus on minulle myös säännöllinen "lauluharjoitus", sillä rakastan virsiä ja hengellisiä lauluja."

"Jumalanpalveluksessa pyhä saa koskettaa ja sitten taas jaksaa." Pyhäpäivä on Heli Norjalle viikoittainen lepopäivä. "Jumala on antanut sen ihmiselle lahjaksi. On lupa jättää häärääminen, olla läheisten kanssa ja rauhoittua."

Adventti on johdanto ja avaus

"Kirkkovuosi on yksi niistä tavoista, jolla uskolle tärkeitä merkityksiä ja arvoja on ilmaistu. Edelleen niitä ilmaistaan yhteisön juhlien ja arkielämän vuorottelussa", Heikki Salomaa sanoo.

Kirkkovuosi mahdollistaa pyhien asioiden muistamisen ja yhdessä juhlimisen.

"Siellä, missä on elämää, on läsnä asioiden määräaikainen toistuminen. Samojen asioiden ajoittaisesta toistumisesta tulee elämää jäsentävä kulmakivi."

Kirkkovuoden aikana pelastushistorian tapahtumien merkitystä tulkitaan tähän aikaan ja hetkeen. "Pappi ei voi puhua tutuista lempiajatuksistaan, vaan joutuu yhä uudestaan tutustumaan pelastushistorian isoon kaareen."

"Eri tavoin sanoitetaan sitä, miten paljon ja millä tavalla olemme riippuvaisia Jumalasta. Kiitollisuus syntyy siitä, ettemme ole riippuvaisia kohtalosta tai sattumasta, vaan elävästä Jumalasta", Salomaa sanoo.

> **"On hienoa, että ihmiset tulevat adventtina ja jouluna kirkkoon tunnistamaan omaa rajallisuuttaan ja riippuvuuttaan Jumalasta.**

Mutta mitä järjen häivää on siinä, että sekä adventtina että palmusunnuntaina kerrotaan Jeesuksen ratsastavan aasilla Jerusalemiin. Adventtina aikuinen mies menossa alas Öljymäen rinnettä ja kohta hän on piltti pienoinen seimen oljilla?

"Epäloogiselta näyttää. Mutta kun avataan seuraava arkku, näkökulma muuttuu. Adventtina puhutaan Jumalan luvatusta saapumisesta pelastamaan luotujaan. Siinä on nuppineulan kärjessä koko pelastushistoria. Se on johdanto ja avaus. Sitten lähdetään vuoden matkalle ja seurataan, mitä tapahtui. Näin eletään Jeesuksen syntymästä hänen kuolemaansa."

LAHJA PYYKÖNEN

Kirkkovuosi on juhlakalenteri, joka periytyy jakamattoman kirkon ajalta. Ortodoksisessa kirkossa kirkkovuosi alkaa syyskuun ensimmäisenä päivänä. Tämä traditio juontaa bysantin ajalta.

Kirkkovuosi 2011 - 2012

Lapsi rakastaa arkisia tapoja ja niiden toistuvuutta – niin tekee aikuisistakin hyvin moni. Tuttu luo turvallisuutta ja syventää koettua. Toiston viehätys pitää paikkansa erityisesti kirkollisten juhlien suhteen. Ihan jokainen juhla ei avaudu lapselle helposti, mutta moni kuitenkin. Niiden kautta on mahdollista välittää pienelle ihmiselle tunto siitä, että hän kuuluu vanhempineen Jumalan suureen perheeseen.
Adventin odotus kynttilöineen, jouluseimen rakentaminen, pääsiäismunien maalaaminen ja pyhäinpäivään liittyvä käynti hautausmaalla tai muistokynttilän sytytys kotona jonkun sukulaisen muistoksi vahvistavat juuria ja tarjoavat luontevia mahdollisuuksia keskusteluun. Tekeminen on tärkeämpää kuin sanat. Hiljainen sylihetki adventtikynttilän valossa joululaulua kuunnellen tai sitä yhdessä laulaen kertoo lapselle hyvästä, ihmisiä rakastavasta Jumalasta.
Siunattua kirkkovuotta 2012.

KIRKKOVUODEN PYHÄT:

Adventti

Joulun odotus ja uusi kirkkovuosi alkavat ensimmäisenä adventtisunnuntaina 27.11. Se on iloinen juhla, ja kirkoissa lauletaan Hoosianna-hymni. Sana adventti tulee sanoista adventus Domini, Herran tuleminen. Liturginen väri on valkoinen.
Kolmena muuna adventtisunnuntaina jouluun valmistautumista sävyttävät katumus ja parannuksen teko. Joulua edeltääkin paasto. Liturginen väri on violetti tai sininen.

Joulu

Ensimmäisinä vuosisatoina kristityt vastustivat syntymäpäiviä, sillä niiden viettoa pidettiin pakanallisena. Jeesuksen syntymäpäivää on vietetty vasta 350-luvulta lähtien. Joulupäivän 25.12. jumalanpalvelus on kristillisen joulun vieton keskus. Iloisen kiitosjuhlan merkkinä kirkon alttarin ja pappien liturgisten vaatteiden väri on valkoinen.
Tapaninpäivä 26.12. tuo joulun herkkiin tunnelmiin vakavia sävyjä. Silloin puhutaan kirkoissa Kristuksen todistajista, joista monet maksoivat alkukirkon aikana uskostaan hengellään. Kristittyjen vainot eivät ole tuntemattomia tänäkään päivänä. Liturginen väri on punainen.

Uusivuosi

Uudenvuodenpäivä 1.1. on kalenterivuoden vaihtumisen lisäksi viikon kuluttua joulusta vietettävä jälkijuhla, jolloin kirkossa kehotetaan luottamaan alkavana vuonna Jeesuksen nimeen. Liturginen väri on valkea.

Loppiainen

Kristikunnan länsiosissa 6.1. vietettävää loppiaista on ollut tapana pitää itämaan tietäjien juhlana. Suomen kielen loppiainen tarkoittaa ”loppupäivää”; joulun pyhät loppuvat. Alkuaan loppiaisena muisteltiin Jeesuksen syntymää Betlehemissä, itämaan viisaiden saapumista seimen luo ja Jeesuksen kastetta Jordanissa. Suomessa loppiainen on myös lähetystyön juhla. Liturginen väri on valkoinen.

Kynttilänpäivä

Helmikuun 5. päiväksi sattuva kynttilänpäivä päättää kirkkovuoden jouluajan. Päivän teema on Jumalan kirkkaus Kristuksessa. Päivän nimi juontuu siitä, että aikoinaan tuolloin vihittiin kirkossa tulevan vuoden aikana käytettävät kynttilät. Liturginen väri on valkoinen.

Laskiaissunnuntai

19.2. alkaa matka kohti pääsiäistä. Päivän teemana on Jumalan rakkauden uhritie. Liturginen väri on vihreä.
Tuhkakeskiviikosta 22.2. alkaa 40 päivän suuri paasto. Illalla vietettävässä tuhkamessussa otsaan piirretty risti muistuttaa elämän katoavuudesta ja katumuksen tarpeellisuudesta. Tästä alkava matka pääsiäiseen on hiljaisuuden, itsensä tutkimisen ja yksinkertaisten elämäntapojen aikaa. Liturginen väri on violetti tai sininen.

Marian ilmestyspäivä

Juhla ajoittuu 25:nteen maaliskuuta. Jouluun on aikaa yhdeksän kuukautta. Marianpäivän aiheena ovat enkeli Gabrielin vierailu Marian luona ja ilmoitus tulossa olevasta ihmeellisestä syntymästä. Samalla päivä on iloinen Kristus-juhla, jonka liturginen väri on valkoinen.

Palmusunnuntai

Hiljainen viikko alkaa palmusunnuntaista 1.4. Sen jälkeen seurataan päivä päivältä ja hetki hetkeltä Jeesuksen kärsimystietä. Palmusunnuntaina Jeesus saapuu Jerusalemiin. Hänet otetaan riemuiten vastaan, mutta ristin varjo on jo lähellä. Liturginen väri on violetti tai sininen.

Kiirastorstai

Ehtoollisen asettamista muistetaan kiirastorstaina 5.4. Se on sisäisen puhdistautumisen ja ehtoolliselle valmistautumisen päivä. Liturginen väri on violetti tai sininen.

Pitkäperjantai

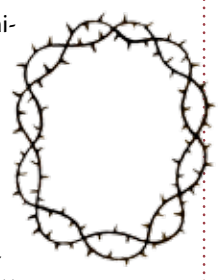

Jeesuksen kärsimisen, ristiinnaulitsemisen ja kuoleman päivä on 6.4. Tämä on kirkkovuoden ainoa päivä, jolloin liturginen väri on musta. Alttarilta puuttuvat kukat, ja virret lauletaan ilman säestystä. Päivää sävyttävät hiljainen suru ja murhe.

Pääsiäinen

Kirkkovuoden suurin juhla lopettaa paaston 8.4. Ilojuhlan aiheena ovat Jeesuksen ylösnousemus ja läsnäolo ihmisten elämässä. Kristuksen ylösnousemus on kristillisen uskon keskeisin asia. Liturginen väri on valkoinen.

Helatorstai

17.5. vietettävän juhlan nimi tulee ruotsista ja tarkoittaa pyhää torstaita, jota vietettiin 40 päivää pääsiäisen jälkeen. Juhlaa vietetään Kristuksen taivaaseen astumisen muistoksi. Liturginen väri on valkoinen.

Helluntai

Taivaasta laskeutuva kyyhkynen ja Pyhän Hengen liekit ovat helluntain, kristillisen kirkon syntymäpäivän, vertauskuvia. Päivää vietetään 27. toukokuuta. Raamatun mukaan Jeesuksen opetuslapset saivat helluntaina Pyhän Hengen lahjan, joka merkitsi kristillisen kirkon syntymistä. Juhlaväri on punainen.

Pyhän Kolminaisuuden päivä

Tämä 3.6. vietettävä päivä on vanha helluntain jälkijuhla. Nykyisin sen sisältö on Jumalan Kolminaisuus – Jumala Isänä, Poikana ja Pyhänä Henkenä. Kirkossa luettavien tekstien teemana on salattu Jumala. Liturginen väri on valkoinen.

Johannes Kastajan päivä eli juhannuspäivä

Johannes Kastajan syntymäpäivänä 23.6. kertovat jumalanpalvelustekstit kuningas Herodeksen mestauttamasta Johanneksesta valkeuden todistajana. Juhannuksen viettoon liittyy monia tapoja, joiden juuret ovat vanhoissa kansanuskomuksissa. Kirkoissa juhlaväri on valkoinen.

Kirkastussunnuntai

22.7. vietettävän juhlan aiheena on Jeesus ja kolme opetuslasta Kirkastusvuorella. Aihe on suosittu vanhojen kirkkojen alttaritauluissa. Varhaisin tieto juhlasta on peräisin Syyriasta 400-luvulta. Liturginen väri on valkoinen.

Mikkelinpäivä

Enkeli Mikael on antanut nimensä tälle 30.9. vietettävälle enkelien sunnuntaille. Liturginen väri on valkoinen. Mikkelinpäivästä on kirkossamme tullut myös lasten ja pyhäkoulutyön juhla.

Pyhäinpäivä

Tähän 3.11. vietettävään juhlaan yhdistyy kaksi kristillistä juhlaa: pyhimysten päivä ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivä. Silloin sytytetään kirkoissa kynttilä kaikkien vuoden aikana kuolleiden seurakunnan jäsenten muistoksi. Liturginen väri on punainen.

Tuomiosunnuntai

25.11. vietettävä juhla puhuu lopunajoista, Kristuksen toisesta tulemisesta suuren torven soidessa, oikeuden tapahtumisesta ja viimeisestä tuomiosta. Juhla julistaa Kristuksen kuninkuutta. Päivän sävy ei ole ahdistava, sillä tuomiosunnuntai on voiton juhla. Liturginen väri on vihreä.
Ja sitten lähestytäänkin jo uuden kirkkovuoden alkua ja uutta adventtia, joka vuonna 2012 on sunnuntaina 2.12.

MARJA KUPARINEN /
KIRKKO JA KAUPUNKI

PIIRROKSET
ANNIINA MIKAMA

Asianajotoimisto
J.S KETTUNEN
asianajaja, varatuomari
Kuiluntie 3 B, 71800 Siilinjärvi
Puh. 5800 140, fax 5800 144
0400-573 469
jouni@jskettunen.fi
www.jskettunen.fi
- riita- ja rikosasiat
- testamentit
- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot, osituksset
- perintä ym.

Niilo Pöyhönen
80 v
Syntymäpäiväkahvit sunnuntaina 4.12. klo 13.30 alkaen ja Siioninvirsiseurat klo 15 Puijon kirkolla.

Mahd. muistamiset Aholansaaren hyväksi joko tilille 560005-213205 tai seuroissa kolehtiin.
Tervetuloa!

Kuopion Tila-Auto Oy
- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

KRISTALLIRAKEITA-KONSERTTI

pe 2.12. klo 18
Kaavin kirkko
Saila Seurujärvi -trio
Esiintyjät:
Saila Seurujärvi, laulu, lapin rumpu, kitara
Sirpa Leppänen, viulu, laulu
Lasse Heikkilä, kitara, laulu, lyömäsoittimet

Vapaa pääsy. Ohjelma 5 e, tuotto Itä-Afrikan kuivuudesta kärsivien auttamiseksi Kirkon Ulkomaanavun kautta. Ohjelma koostuu hengellisistä lauluista, joihin sävellykset suurimpaan osaan on tehnyt Lasse Heikkilä, osa on myös Saila Seurujärven käsialaa.
Illan aikana kuullaan myös muutama joululaulu.
Tervetuloa!

Kukkanen
K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa
Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13

Kodin Kukkapalvelu
Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta
Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos
Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800
• MA-PE 9-19, LA-SU 9-15 • www.atcosmos.fi

Kukka ja Sidonta Floretta Ky
Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655
• MA-PE 9-17, LA 9-15, SU SULJETTU • www.floretta.fi

Kukka-Lunaria Oy
Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi
• MA-PE 9-18, LA 9-15, SU 10-15

SEURAKUNNAT 23.11.-13.12.11

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
puh. 040 4848 256
Taizémessu (Viikkomessu) ke 23.11. klo 19. Sari Kärhä.
Kuopion eläkeläisjärjestöjen adventtiajan kirkkojuhla pe 25.11. klo 13. Tervetulotoivotus Eläkeläisjärjestöjen Yhteistyötoimikunnan puheenjohtaja Erik Ongelin. Kuopion Seniorikuoro, johtaa Juha Komulainen, puhe Lauri Kastarinen, urkurina Anu Pulkkinen.
Perjantaimessu pe 25.11. klo 19.
Virsituokio la 26.11. klo 15. Anu Pulkkinen.
1. adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 10. Saarna Sari Kärhä, liturgia Satu Karjalainen, Tuomiokirkkokuoro ja Tuomiokirkon päiväkuoro, johtaa Pertti Rusanen, urkurina Anu Pulkkinen.
Adventtimarkkinat su 27.11. klo 11.30. Messun jälkeen puuroa, kahvia ja pipareita Lapsille toimintaa. Klo 11.30 Myyntipöytien avaus, klo 13 Lasten urkukonsertti, klo 13.45 Sibelius-Akatemia musisoi, klo 14.15 kirkon esittely, klo 15 Tuomiokirkon Kamarikuoro laulaa.
Armas Maasalon Adventtivesper su 27.11. klo 18. Puhe Ilpo Rannankari, Tuomiokirkkokuoro, johtaa Pertti Rusanen, urkurina Anu Pulkkinen.
Adventtiajan ehtoollinen ke 30.11. klo 19. Lauri Kastarinen.
Tapani Kansan joulukonsertti to 1.12. klo 19.
Perjantaimessu pe 2.12. klo 19.
Jouluinen musiikkituokio la 3.12. klo 15. Ilpo Rannankari, laulu, Anu Pulkkinen, urut.
Mieskuorot Kuopio-Kvartetti ja Puijon Laulu yhteinen joulukonsertti la 3.12. klo 18. Konsertti koostuu perinteisistä joululauluista. Ohjelma 10 €.
2. adventtisunnuntain messu su 4.12. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannakari, kanttorina Pertti Rusanen, urkurina Anu Pulkkinen. Tuomiokirkon kirkonvartijat.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Olli Viitaniemi, urkurina Anu Pulkkinen. Mieskuoro Kuopio-Kvartetti.
Adventtiajan ehtoollinen ke 7.12. klo 19. Olli Viitaniemi.
Nuorten Kauneimmat joululaulut pe 9.12. klo 19. Jarkko Maukonen.
Christmas Carrols la 10.12. klo 15. Yhteislaulua ja musiikkia kaksilla uruilla Outi Keskisipilä, kuoriurut ja Anu Pulkkinen, pääurut, esilaulajina Richard Nicholls ja Sibelius-Akatemian lauluryhmä. Vapaa pääsy.
3. Adventtisunnuntain messu su 11.12. klo 10. Saarna Olli Viitaniemi, liturgia Sari Kärhä, kanttorina Anu Pulkkinen, urkurina Eero Väätäinen. Tuomiokirkon psalmikuoro.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 15. Tuomiokirkkokuoro ja Tuomiokirkon päiväkuoro, johtaa Anna Kosola. Urkurina Anu Pulkkinen. Liisa Penttinen.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 18. Tuomiokirkon psalmikuoro, johtaa Anna Kosola, urkurina Anu Pulkkinen. Liisa Penttinen.
Kauneimmat joululaulut ma 12.12. klo 19. Yksinlaulua Ilpo Rannankari, urkurina Anu Pulkkinen. Liisa Penttinen.
Lasten joulukirkko ti 13.12. klo 9 ja 10. Kati Ukkonen, Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen.
Lähetysväen joulujuhla ke 14.12. klo 12.
Taizémessu (viikkomessu) ke 14.12. klo 19. Sari Kärhä.
AmKo-Sinfonia konsertti to 15.12. klo 19. Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikin ja tanssin yksikön ja Kuopion konservatorion yhteinen sinfoniaorkesteri, AmKo-Sinfonia, konsertoi Antti Meurmanin johdolla. Vapaa pääsy.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Torstaiseurat, Aarne Roeringin muistoseurat to 24.11. klo 18 seurakuntasalissa. Aarne Roering, kuopiolaissyntyinen kamreeri perusti ylioppilaskodin Helsinkiin v.1928. Sari Kärhä, Tuomo Ruuttunen, Raisa Jarkkola, Osmo Korkalainen. Kuopion Virsikuoro, johtaa Anni Pesälä.
Herättäjä-yhdistyksen myyjäiset pe 25.11. klo 10.30. Hernekeittoa, porkkanalaatikkoa, leivonnaisia. Arpajaiset. Ruoka (hernekeitto) ja kahvi 10 €. Tuotto Aholansaaren hyväksi.
Naisten Pankin designkirppis la 26.11. klo 10-13, tuotto lyhentämättömänä kehitysmaiden naisten koulutukseen ja työllistämiseen Naisten Pankin ja KUA:n kautta.
Tuomiokirkkoseurakunnan ja Alavan seurakunnan omaishoitajien ryhmä ma 28.11. klo 13-14.30 kerhohuone Samulissa. Vieraana tuomiokirkkoseurakunnan pastori Liisa Penttinen. Tervetuloa myös uudet omaishoitajat.
Raamattupiiri ti 29.11. klo 17. Olli Viitaniemi. Kerhohuone Aaron, Suokatu 22 C.
Keskikaupungin palvelupiiri ke 30.11. klo 13 kerhohuone Eetussa, Suokatu 22 C.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 7.12. klo 11. Raamattutunti "Kuninkaasi tulee kunniassa", pastori Lauri Kastarinen. Jouluinen ateria 10 euroa.
Lähimmäisten, lähimmäisystävien ja päiväkuoron joulujuhla ma 12.12. klo 11. Huom! paikka. Inkilänmäen seurakuntatalo, Inkiläntie 7.
Tuomiokirkkoseurakunnan ja Alavan seurakunnan omaishoitajien ryhmä ma 12.12. klo 13-14.30 kerhohuone Samulissa. Jouluateria ja ohjelmaosuus. Ilmoittautumiset seurakuntien vaihteeseen puh. 017 158 111 ke 7.12 mennessä.
Raamattupiiri ti 13.12. klo 17. Olli Viitaniemi, kerhohuone Aaron, Suokatu 22 C.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO
Inkiläntie 7

Emäntä puh. 040 4848 273
Käsityöryhmä ma klo 9.30 seurakuntatalon alakerrassa.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 23.11. klo 13. "Kristus kaikkeuden Herra", Lauri Kastarinen.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 30.11. klo 11. Kuninkaasi tulee nöyränä. Sari Kärhä. Tuolijumppa Seija Heinonen ja Varpu Ylhäinen. Lounas ja kahvi 6 €.
Päivä naisille la 3.12. klo 10-16. Mitä sinä pohdit? Omien kysymysten, taiteen ja Taizé-rukoushetkien parissa. Pirjo Rissanen ja Sari Kärhä. Ilm. ruokailua varten 9.-24.11. Raija Luomanperälle puh. 040 4848 248. Taizémessu Inkilänmäen seurakuntatalolla su 4.12. klo 12.
Taizé-messu 4.12. klo 12. Saarnaa Sari Kärhä, liturgina Pirjo Rissanen, kanttorina Pertti Rusanen.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 7.12. klo 13.30. Palvelupiirin vierailu Inkiläkotiin. Varpu Ylhäinen ja Anna Kosola.
Joulumyyjäiset la 10.12. klo 10-13. Hartaus klo 10. Sari Kärhä. Käsi-ja savitöitä. Leivonnaisia, laatikoita, kirpputori ja arpajaiset.
Lähimmäisten, lähimmäisystävien ja päiväkuoron joulujuhla ma 12.12. klo 11. Huom! paikka.
Kauneimmat joululaulut ti 13.12. klo 18. Sari Kärhä, Anu Pulkkinen ja Mieskuoro Kuopio-kvartetti.
Lasten joulukirkko ke 14.12. klo 9.30. Kati Ukkonen, Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen.
Yhteinen joulujuhla ke 14.12. klo 10-13. Käsityöryhmän, palvelupiirin ja virkistyspäiväläisten yhteinen joulujuhla Poukamassa. Varpu Ylhäinen, Lauri Kastarinen ja Pertti Rusanen.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10.

Avoinna ma-to klo 11-15.
puh. 040 4848 272
Papin päivä ti 29.11. klo 13.
Puuropäivä ma 5.12. klo 11-13. Tarjolla perunapuuroa.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 30.11. klo 13 Hyvöselläl, Minna Canthin katu 38 A 3.

PERHETYÖ

Perhekerho ti 29.11. klo 9.30-11 Puurojuhla. Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.
Naisten lenkkipiiri ma 12.12. klo 18. Poukamassa. Lenkkipiiri on syyskauden viimeinen. Lisätietoja Kati Ukkoselta puh. 040 4848 252.
Lasten joulukirkko ti 13.12. klo 9 ja 10 Tuomiokirkossa ja keskiviikkona 14.12. klo 10 Inkilänmäen seurakuntatalolla. Kati Ukkonen, Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoitustaululta.
Pyhäkoulu su 27.11. klo 16 ja su 11.12. klo 16 Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E.
Pyhäkoulu su 4.12. klo 17 ja su 11.12. klo 17. Hermanninaukion Sibelius-Akatemian tiloissa, Hermanninaukio 3.

KASTETUT

Joshua Alex Antonio Tervonen, Leevi Viljo Kalevi Kärkkäinen, Nelli Anne Helena Karppinen, Vilho Veli Aukusti Solehmainen.

KUOLLEET

Matti Sakari Wilskman 58v, Martti Kaarlo Kustaa Pärnänen 81v, Pekka Juhani Laitinen 60v, Hannes Pellikka 77v, Tuula Kaarina Eerola 72v.

ALAVA

ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298
Hyväntekeväisyyskonsertti ke 23.11. klo 19. Marjatta Airas, sopraano, Ossi Jauhiainen, tenori ja Heikki Mononen, urut. LC Kuopio Kalakukko 30 vuotta. Ohjelma 10 €, kuopiolaisten vammaisten lasten hyväksi.
1. adventtisunnuntain perhejumalanpalvelus su 27.11. klo 10. Saarnaa Anu Kiviranta, liturgina Pirjo Kuula, kanttorina Leila Savolainen, lapsikuoro, Alavan ja Lehtoniemen päiväkerholaiset, isoskoulutettavat, askartelua ja ateriointia (3/1,5 €).
Tuomasmessu su 27.11. klo 18 Huom! Messu poikkeuksellisesti Pyhän Johanneksen kirkossa.
Suvi Teräsniskan joulukonsertti ke 30.11. klo 19. Liput 27/24 €.
2. adventtisunnuntaina messu su 4.12. klo 10. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolainen.
Savolaisen osakunnan laulajien joulukonsertti su 4.12. klo 15. Ohjelma 10/5 €.
Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Saarna ja liturgia Hannu Koskelainen, kanttorina Ossi Jauhiainen, seniorikuoro.
Haapaniemenkoulun joulukonsertti to 8.12. klo 18.
3. adventtisunnuntain gospelmessu su 11.12. klo 10. Saarnaa Pirjo Kuula, liturgina Anu Kiviranta, kanttorina Ossi Jauhiainen, bändi.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 16. Anu Kiviranta, Sirpa Pesonen, Leila Savolainen, lapsikuoro, glögi- ja piparitarjoilu.
Joulukuvaelma ma 12.12. klo 9.30.
Adventtimusiikki ke 14.12. klo 19. Mikko Korhonen, urut ja Seppo Kirkinen, käsikellot. Vapaa pääsy.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B

Käsityö- ja askartelupiiri to 24.11. klo 12.30 kirkon alasalissa.
Kirjallisuuspiiri to 24.11. klo 14 kerhohuone 1:ssä. Kirja: Piiat, Kathryn Stockett. Yht.henk. Aino Mikkonen puh. 040 7071 499.
Alavan eläkeläisten päiväpiiri ti 29.11. klo 12-14. Aiheena: Pieni paasto, (ruokailu ja kahvit 3 €).
Muistatko? -piiri ti 29.11. klo 13. kirkon alasalissa. Keskustelua historiasta ja yhteiskunnallisista asioista.
Joulumyyjäiset su 11.12. klo 15.30 seurakuntasalissa.

NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Musiikillinen matka Afrikkalaiseen rytmiin ja iloon to 24.11. klo 18-20. Nigerialainen muusikko

Popo Salami. Aiheina mm. Afrikkalaisia rytmejä ja melodioita. Afrikkalaisen musiikin ja rytmien luomista ja esittämistä yhdessä. Iltapala. Vapaa pääsy.
2. adventtisunnuntain messu su 4.12. klo 13. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolainen, kirkkokahvit.
Joulukuvaelma ti 13.12. klo 10.30.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO
Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307
1. adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 13. Pirjo Kuula, Leila Savolainen.
Joulumyyjäiset la 3.12. klo 11.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 18. Hannu Koskelainen, Leila Savolainen, Zipporim-kuoro.
Jouluinen arkinen ateria ja joulujuhla ti 13.12. klo 11.30. Juha Välimäki, Leila Savolainen ja Sisko Laitinen.
Joulukuvaelma ke 14.12. klo 10.30.

DIAKONIA
Diakoniatoimistot - Diakoniatyöntekijöiden ajanvarausvastaanotto: Lehtoniemi (Lehtoniementie 107) keskiviikkoisin klo 9 - 11 Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapaniemi, Lehtoniemi). Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20)tiistaisin klo 9 - 11 Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (Särkiniemi- Särkilahti). Neulamäen kirkko (Vesurikuja 4) torstaisin klo 9-11 Ulla Turunen puh 040 4848 325 (Neulamäki).

PERHETYÖ
Perhekerhot klo 9.30 - 11. Vkolla 48 kerhoissa Tonttujen juoksua, vkolla 49 aiheena Suomi neito (Neulamäessä ei kerhoa). Vkolla 50 Joulunttuntua: Joulukuvaelma ja puuro Alavalla klo 9.30, Neulamäessä klo 10.30 ja Särkiniemessä klo 10.30, Lehtoniemessä Jouluhartaus klo 10.30. Lisätietoja Sirpa Pesoselta puh. 040 4848 297 tai www.kuopionseurakunnat/alava.

KASTETUT
Jennika Eva Maaria Laitinen, Roosa Ella Alina Ahonen, Uuno Oskari Juntto, Tytti Tuulia Pesonen.

KUULUTETUT
Jyrki Juhana Kyynäräinen ja Hanna-Reetta Jenny Maria Hupponen.

KUOLLEET
Jarno Mikko Jalmari Huovinen 37v, Helmi Pitkänen 96v, Saimi Johanna Jekkonen 82v, Veli Puustinen 82v.

KALLAVESI

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336
1. Adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 10. Kirkkoherra Esko Konttinen pitää lähtösaarnan, liturgina Anni Tanninen, kanttorina Seppo Kirkinen ja käsikellot, Anna-Mari Linna, kirkko- ja seniorikuoro, Richard Nicholls. Messun jälkeen viralliset tervehdykset, kirkkokahvit ja musiikkia.
Perheiden adventti su 27.11. klo 16. Petteri Hämäläinen ja Richard Nicholls. Perheiden jouluaskartelut 28.-30.11. klo 18-20. Alkuhartaus kirkkosalissa, askarrellaan tonttuja, kortteja, enkeleitä, leivotaan pullaa, lauletaan joululauluja ja lopuksi juodaan pullakahvit tai -mehut. Ota mukaan merkityt saksset ja kassi.
2. Adventin messu ja vapaaehtoisväen joulujuhla su 4.12. klo 10. Saarna Matti Turunen, liturgia Matti Pentikäinen, kanttorina Richard Nicholls.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus ja partiolaisten lupauksen anto ti 6.12. klo 10. Saarna Matti Pentikäinen, liturgia Raili Rantanen ja kanttorina Anna-Mari Linna. Kirkkokahvit.
Laululiisojen konsertti ti 6.12. klo 15. Lapinlahtelainen lauluyhtye Päivi Mantsisen johdolla, säestäjänä Riikka-Leena Kämäräinen. Vapaa pääsy. Myytävänä Kallaveden kirkossa äänitettyä Laululiisojen joululevyä Pieni Enkeli (15€)
3. Adventtisunnuntain messu su 11.12. klo 10. Saarna Veli Mäntynen, liturgia Anna-Maija Hella ja kanttorina Anna-Mari Linna.
Perheiden kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 16. Anna-Maija Hella, Richard Nicholls ja lapsikuoro.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 19. Petteri Hämäläinen, Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro.

PETOSEN SEURAKUNTATALO
Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Raamattuilta to 24.11. klo 18.30. Aiheena "Lopunajat", Jouko Koistinen.
Aikuisten takkailta ke 7.12. klo 18.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 18. Juha Määttä ja Seppo Kirkinen.

VEHMASMÄEN KAPPELI
Sotkanniemi 15

puh. 040 4848 351
Perinteinen itsenäisyyspäivän juhla ti 6.12. klo 13 alkaa seppeleen laskulla, josta siirrytään Valoharjulle. Juhalapuhe Pohjois-Savon Marttojen puheenjohtaja Aila Nurmi. Juhlakahvit Vehmasmäen Martat. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna.
Kauneimmat joululaulut ti 13.12. klo 19. Anni Tanninen, Richard Nicholls ja lapsikuoro.

HIRVILAHDEN KAPPELI
Länsirannantie 2410

puh. 044-3629 205
Itsenäisyyspäivän hartaus ja seppeleenlasku ti 6.12. klo 13. Juha Määttä ja Rirhard Nicholls.
Hirvilahden työseura pe 9.12. klo 13. Joulujuhla.
Kauneimmat joululaulut ti 13.12. klo 19. Mikko Väisänen ja Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO
Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
1. Adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Mikko Väisänen, kanttorina Anne Keränen ja kirkkokuoro.
Seurakuntatapahtuman juhlamessu su 4.12. klo 10. Mikko Väisänen, Anne Keränen ja Joel Hallikainen.
Itsenäisyyspäivän messu ti 6.12. klo 10. Saarna Erkki Laitinen, liturgia Mikko Väisänen, kanttorina Tiina Ylimäki. Seppeleenlasku Sankarihaudoille.
Messu su 11.12. klo 10. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 18.30. Anne Keränen.
Kansalaisopiston konsertti ma 12.12. klo 19.
Yläkoulun ja lukion joulukirkko ti 20.12. klo 14.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI
Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Perhekerho ma 28.11. klo 9.30-11
Sotaveteraanien puurojuhla ma 28.11. klo 12-13. Karttulan veteraaninaiset.
Raamattupiiri ma 28.11. klo 19.
Palvelupäivä ke 30.11. klo 10-12. Seurakuntalaisten joulujuhla ja -ateria.
Verenluovutus to 1.12. klo 15-18. Punaisen Ristin veripalvelu.
Perheiden jouluaskarteluilta ke 7.12. klo 17.30-19.
Joulumyyjäiset pe 9.12. klo 10-13. Myytävänä joulunajan tuotteita. Joulupuuro ja kahvit. Tuotto Kallaveden seurakunnan lähetystyölle.
Karttulan eläkeliitto ry:n joulujuhla ti 13.12. klo 10-12.
Kotipalvelun joulujuhla ke 14.12. klo 12.

SYVÄNNIEMEN PAPPILA
Kuttajärventie 6

puh. 040 4848 548
Perhekerho to 24.11. klo 9.30-11. Seuraavan kerran 1.12. klo 9.30-11.
Raamattupiiri to 1.12. klo 18.

NUORET
Nuortenilta to 24.11. klo 18 Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Kynttilät syttyvät. 1.12. klo 18-21, Juhlan valmistelua. 8.12. klo 18-21 joulujuhla.

MUSIIKKI
Valo syttyy - seurakuntatapahtuma, konsertteja kaikenikäisille 2.-4.12. Kissakuusen koululla, Kissakuusentie 20, Karttulassa.
August-yhtyeen Gospelkonsertti pe 2.12. klo 19.
Joel Hallikaisen Riemuralli-konsertti lapsille ja koko perheelle la 3.12. klo 15. **Joel Hallikaisen Joulukonsertti** la 3.12. klo 19. Järjestää Kallaveden seurakunta yhteistyössä Kuopion kaupunki, Karttulan Reserviläiset ry, Karttulan Sotaveteraanit ry ja Lions Club Karttula ry. Vapaa pääsy. Bussi Joel Hallikaisen joulukonserttiin lähtee 3.12. klo 18 Kallaveden kirkolta.

DIAKONIA
Varttuneen väen lähetyspäivä ke 23.11. klo 10-13 Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Hartaus Juha Määttä, Anna-Mari Linna. Vierailijana Tarja Säynevirta. Ruokailu 6 €.
Hyvän hoidon päivä ke 30.11. klo 10.30-14.30. (Omaishoitajille, hoidettaville ja kyytipalvelua käyttäville) Rytkyn leirikeskuksessa. "Kuninkaasi tulee nöyränä". Riitta Reima ja Irene Savolainen. Mahdollisuus influenssarokotukseen. Ilm. diakoniatoimistoon puh. 040 4848 332 ma ja to klo 9-10 (voit jättää myös viestin vastaajaan).
Leväsen kammari ma 5.12. klo 12.30 Leväsen palvelukeskuksessa, Leväsentie 27. Kohti joulun iloa, puurojuhla, joululauluja ja tarinoita, Maarit Kirkinen ja vanhustyön erityistyöntekijä Arja Mielikäinen.
Varttuneen väen joulujuhla ke 14.12. klo 12-14 Kallaveden kirkossa, Rauhalahdentie 21. Joulupuuro ja torttukahvit. Anni Tanninen, Anna-Mari Linna ja seniorikuoro.

MUUTA
Ehtoollishetki Ainiolassa, Karttulassa ti 29.11. klo 13.
Rukoushetki Marinpihassa, Karttulassa to 1.12. klo 13. Osmo Rissanen.
Laulutuokio to 1.12. klo 13 Jaakkolassa, Karttulassa. Anne Keränen ja Kristilliset eläkeläiset.
Rukoushetki Ierikanpihassa, Karttulassa to 1.12. klo 14. Osmo Rissanen, Punnonmäki-Hautolahden seurakuntapiiri.
Kallaveden seurakunnan vapaaehtoisväen messu ja yhteinen jouluateria su 4.12. klo 10-13.30. Kallaveden kirkolla. Ilmoittautumiset 30.11. mennessä Tuula Hoffrénille puh. 040 4848 335.
Rukoushetki to 8.12. klo 13 Jaakkolassa, Karttulassa.
Ehtoollishetki Karttulan sairaalassa to 8.12. klo 14.
Haminalahden Eränkävijöiden Joulupuuro su 11.12. klo 13. Kyläläisille Eräkalliolla.
Keskustelutuokio Kotipihassa, Karttulassa ti 13.12. klo 13. Vieraana Soinlahti-Virmaanpään seurakuntapiiri.
Kirkkokuoron vierailu Karttulan sairaalassa ke 14.12. klo 18.
Kauneimmat joululaulut Pihkainmäen koululla to 15.12. klo 18. Petteri Hämäläinen ja Anna-Mari Linna.
Koiraväen jouluhartaus to 15.12. klo 18 Hirvijärven leirikeskuksen kodalla, Hirvitie 50. Karttulan kennelkerho tarjoaa joulupuuron ja kahvin. Koirat tervetulleita. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

PERHETYÖ
Taidetiistai ti 29.11. klo 9.30-11.30 tai 13-15. Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle. Syksyn viimeinen taidetiistai 13.12. klo 9.30-11.30 tai 13-15.
Pihkainmäen perhekerho pe 2.12. klo 9.30-11 Kantoluodoilla, Ilveslammentie 23.
Kirkkomuskari su 4.12. klo 17 Kurkimäessä (kerhohuone).
Lasten ja perheiden jouluhartaudet ti 13.12. klo 9.30 Petosen seurakuntatalolla ja Valoharjulla. Ke 14.12. klo 9.30 Kallaveden kirkolla ja klo 10 Jynkänvuoren kerhohuoneella.

PIIRIT
Niemisjärven olotila ti 29.11. klo 11.30-13 Niemisjärven kylätalossa.
Puutossalmen lähetyspiiri ma 12.12. klo 13 Antti Kinnusella, Puutossalmentie 762. Raili Rantanen.

AIKUISTYÖ
Miesten sauna- ja takkailta pe 25.11. klo 18. Poukaman leirikeskuksessa. Alustus Veijo Olli "Lähetys yhteinen kutsumuksemme". Sauna ja iltapala.
Miesten saunailta ke 30.11. klo 17.30 Jukka Huttusella, Kuttaniementie 153. Sauna lämmin klo 17.30 alkaen, keskustelu ja

* Päivittäin tai viikoittain vierailevat lukijat. K24-sivuston profiilitutkimus 06/11, TRO Research

Tutustu ja voita iPad!
www.kotimaa.fi/kisa

55% mieslukijoita*
46% pitää sivustoa suosikeissa*
71% käyttää lukemiseen yli 6 minuuttia*
63% on käynyt yliopiston tai korkeakoulun*
47% toimii ylempänä toimihenkilönä tai johtavassa asemassa*

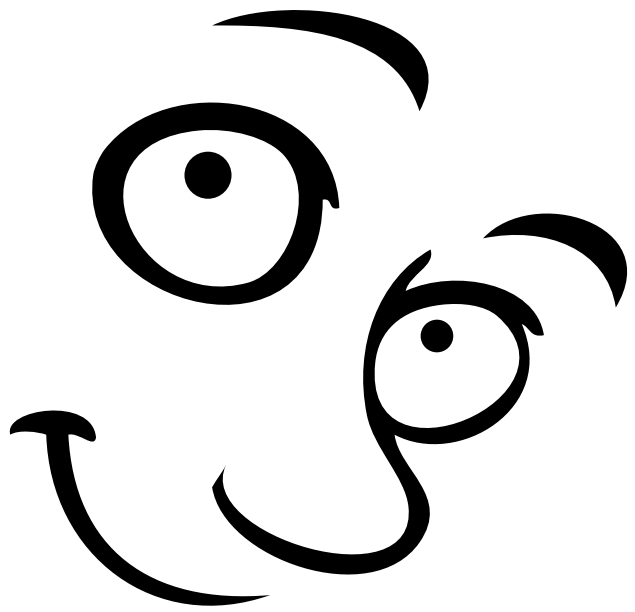

Ihmistä etsimässä?

Mutta ei ihan ketä tahansa? Erilaisten kohderyhmien tavoittajana **Kotimaa-yhtiöiden** eri mediat ovat oivallinen valinta. Jos esimerkiksi haluat haaviisi koulutettuja miehiä, varaa banneripaikka **K24**-uutissivustolta, joka välittää kuumimmat ja kiinnostavimmat kirkolliset uutiset joka päivä. Yli 80 000 eri kävijää kuukausittain haluaa pysyä ajan tasalla kirkon ja suomalaisen yhteiskunnan arvoasioista.
Tee varaus: 020 754 2361/Minna.

K24
www.kotimaa24.fi

Kotimaa24.fi on **Kotimaa-yhtiöiden** ylläpitämä uutissivusto, joka keskittyy kirkollisiin uutisiin, blogeihin ja keskusteluihin. Kotimaa-yhtiöiden medioiden kautta kohdennat viestisi selkeille ja tutkituille kohdeyhmille.

Luvassa löytöpalkkio.

Eli paljon kontakteja ja kasvavaa myyntiä! Kotimaa24.fi – tuttavallisesti **K24** – on aktiivisten ja ajankohtaisista asioista kiinnostuneiden uutissivusto, jossa keskustellaan kirkosta, uskonnosta ja arvoista. **K24** on kirkollisen verkkouutisoinnin ykköspaikka. Päivittäin sivulle kertyy keskimäärin kymmenkunta uutista ja saman verran blogikirjoituksia.

Voit olla varma, että trafiikkia sivuilla riittää.
Ole mukana kiinnostuneiden ihmisten aitiopaikalla!
Tee varaus: 020 754 2361/Minna.

Kokeilupaketti erikoishintaan!

SUURTAULU VIIKOKSI
500€
+ VELOITUKSETTA PIKKUBANNERI TOISEKSI VIIKOKSI

K24

www.kotimaa24.fi

SEURAKUNNAT 23.11.-13.1

ohjelma noin klo 19. Omat makkarat mukaan.
Miesten sauna- ja takkailta pe 9.12. klo 18. Poukaman leirikeskuksessa. Kanttori Richard Nicholls kertoo brittiläisistä joulunviettotavoista. Englantilaisia joululauluja ja omia kauneimpia joululauluja. Jouluateria (maksuton). Kuopion Katulähetyksen jouluarpajaiset, tuotto hädänalaisten hyväksi Kuopiossa.

PYHÄKOULU

Soininlahden pyhäkoulu su 11.12. klo 13 Hilkka Jauhiaisella, Suonenjoentie 270.

KASTETUT

Kauri Viljami Nissinen, Iida Katariina Heikkurinen, Jere Krister Tuovinen, Jonne Eemeli Heiskanen, Senni Wilma Annikki Kosunen, Elvis Anselmi Leivo, Ninetta Maria Leskinen, Tuure Heikki Juhani Pasanen, Alisa Josefiina Laitinen, Mirita Eeva Lydia Pinoniemi, Linnea Josefiina Kaukoranta, Janika Nea Kristiina Rönkä, Ida Ellen Maria Nuutinen, Altti Samuel Sorjanen, Nikolas Nestori Kettunen, Katarina Viola Emilia Nylund, Nikolas Elmeri Korhonen.

KUULUTETUT

Arto Juhani Vartiainen ja Jaana Hannele Toivanen.

KUOLLEET

Aatu Akseli Karppinen 9kk, Asko Uolevi Tuovinen 59v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386Lasten **jouluhartaudet** ke 14.12. klo 9.30 ja klo 10.15.
Messu 1. adventtisunnuntaina 27.11. klo 10. Saarna Mika Niskanen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttoreina Riitta Matilainen ja Heikki Mononen. Seurakunnan kuorot.
Tuomasmessu 1.adventtisunnuntaina 27.11. klo 18. Saarnaa pastori Erja Kalpio.
Lasten lähetysnäyttely 28.11.-2.12. Avoin tutustuminen ma-to klo 13-15.
Pohjantien koulun musiikkiluokkien joulukonsertti ti 29.11. klo 18-19.30.
Messu 2. adventtisunnuntaina 4.12. klo 10. Saarna Mika Niskanen, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Riitta Matilainen. Lapsikuoro.
Seimen lapsi -joulukonsertti ma 5.12. klo 18. Kristiina Brask, Antti Kajanus, Ossi Jauhiainen. Ohjelma 10 €.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Saarna ja liturgia Lauri Paatero, kanttorina Riitta Matilainen.
Itsenäisyyspäivän juhla ti 6.12. klo 16. Kahvitarjoilu. Järj. Kirkkokuoro.
Messu 3. adventtisunnuntaina 11.12. klo 10. Saarna Salla Tyrväinen, liturgia Aulikki Mäkinen, kanttorina Heikki Mononen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO
Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Raamattupiiri naisille ke 14.12. klo 18. Hiljentymistä ja jakamista. Sisäänkäynti pihan puolelta. Salla Tyrväinen, puh. 040 4848 320.
Naisia Raamatussa - Raamattupiiri työikäisille naisille ke 23.11. klo 18. Aulikki Mäkinen, puh. 040 4848 383.
Gottesdienst zur Weihnacht in deutscher Sprache 27.11., 17 Uhr. Uwe Mäkinen, Riitta Matilainen.
Siioninvirsiseurat su 4.12. klo 18. Minna Kettunen Väärnin pappilasta, Mika Niskanen ja Lauri Paatero.
Suomalais-Unkarilainen joululauluilta ke 7.12. klo 18-19.30.
Iltakirkko su 11.12. klo 18. Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen.
Kätevät kädet ti 13.12. klo 17-20. Vieno Arpola.
Yliopiston kamarikuoron konsertti ti 13.12. klo 18.
Raamattupiiri naisille ke 14.12. klo 18. Salla Tyrväinen, puh. 040 4848 320.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys tiistaisin klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkolla, puh. 040 4848 384. Alueet: Saarijärvi, Kelloniemi, Kuivinnniemi, Rahusenkangas ja Kettulanlahti. Vanhalla kirkolla, uh. 040 4848 385. Alueet: Männistö, Linnanpelto, Tiihotar ja Itkonniemi.
Hyvän Mielen Päivän retkireitti ja aikataulu ke 14.12. Hirvijärvelle. Lähtö klo 9 Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin, entinen Kaijan padan pysäkki 9.05, Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys 9.10, Kelloniemen Sale 9.15, Itkonniemi, Malminkatu 13 pysäkki 9.20, Sotilaspojankadun pysäkki 9.25, Tellervonkadun pysäkki 9.30, Lönnrotinkatu 11 pysäkki 9.35, Pohjolankatu 28 pysäkki 9.40, edelleen Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle, Saariaitan pysäkki 9.50 ja Kellolahdentien pysäkki Pyhän Johanneksen kirkon puolella. Paluu klo 15 mennessä.
Jouluviikolla 51 **ei ole diakoniatyön ajanvarauspäivystystä**.
Ukintuvan Sanan torstai 24.11. klo 12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Lauri Paatero.
Virikekerho kokoontuu joka torstai Vanhan kirkon kerhotiloissa klo 13-15. Syksyn viimeinen kokoontuminen 15.12., jolloin nyyttäri-pikkujoulut. Kirsi Niskanen.
Ukintupa kiinni 28.11.-2.12. lähetysnäyttelyn vuoksi sekä 6.12. itsenäisyyspäivänä.
Ukintuvan joulujuhla to 8.12. klo 12-15 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Arpajaiset. Mika Niskanen, Riitta Matilainen ja Kirsi Niskanen.
Elämää etsimässä -piiri to 8.12. klo 14.30-16 Pyhän Johanneksen kirkon yläkerrassa. Jumalan äidilliset kasvot, Aulikki Mäkinen.

MUUTA

Jouluajan ehtoollishartaudet ma 12.12. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päivärinteentie 29. Lauri Paatero.

KASTETUT

Nooa Topi Aukusti Goman, Iida Sofia Margareta Saastamoinen, Veeti Juho Valtteri Virkkunen, Vanilja Lilli Inkeri Ylinen, Eevi Juulia Hanttu, Nella Anniina Kuisma.

KUULUTETUT

Mika Janne Salmela ja Minna Kristiina Salberg.

KUOLLEET

Tuomas Toivo Sokka 86v, Esko Eevert Kalervo Kurki 82v, Unto Ilmari Miettinen 71v, Maija Kyllikki Pohjanvirta 79v, Vappu Maria Koistinen 72v, Antti Juho Toivanen 61v, Pirkko Tellervo Rikkinen 75v.

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Anu Ampparin ja Outi Oravan konsertti ke 23.11. klo 9.30.
Ajankohtainen Israel – tapahtuma la 26.11. klo 14. Raamattutunti, kahvitarjoilu, Terveiset Israelista -konsertti klo 16, jonka yhteydessä kuvia Jerusalemista. Iltahartaus. Erja Kalpio, Ariela Toivanen, Zipporim-kuoro, johtaa Leila Savolainen, Hanna Eskel-Koistinen viulu.
1. adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Pekka Nieminen, Sanna Alanen, Marja-Sisko Aalto, kanttorina Joona Saraste. Kustaa Jaroma, oboe. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit ja Kuopion Kalevalaisten ohjelmaa, FM Irma Stenström kertoo ikoneista.
Siioninvirsiseurat su 27.11. klo 18. Heikki Hyvärinen, Matti Pentikäinen, Raili Pursiainen, Marjo Parttimaa.
2. adventtisunnuntain messu su 4.12. klo 10. Pastori Maria Puustinen saarnaa, Pekka Nieminen, Jaana Marjanen, Heikki Hyvärinen, kanttorina Joona Saraste.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Heikki Hyvärinen, Niklas Grönholm, kanttorina Joona Saraste. Puijon Pakertajien lupauksen anto. Kuopion sotaveteraanien mieskuoro, johtaa Ville Perkkiö. Kirkkokahvit.
3. adventtisunnuntain messu su 11.12. klo 10. Sanna Alanen saarnaa, Miina Karasti, Heikki Hyvärinen, kanttorina Outi Keskisipilä. Flautonos-huiluyhtye.
Perheen kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 16. Miina Karasti, Sanna Alanen, Outi Keskisipilä, Linda Sinervuo, huilu.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 19. Pekka Nieminen, Joona Saraste. Kuopion sotaveteraanien mieskuoro, johtaa Ville Perkkiö.
Lasten jouluhartaus ke 14.12. klo 9.45. Miina Karasti, Annu Toropainen, Outi Keskisipilä.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3

Midinetti-lähetyspiiri ke 23.11. klo 12.30.
Eläkeläisten iltapäiväkerho to 24.11. klo 12.30. Jouluista askartelua, Seija Rissanen. 1.12. Isänmaa ja kirkkovuosi, Maija ja Jussi Huttunen. 8.12. Runoja.
Tiedätkö mitä tapahtui 99,5 vuotta sitten? Tiedotustilaisuus ja lohisoppa Puijon kirkolla to 24.11. klo 17.30. Puijon seurakunnassa valmistellaan kirkkolaiva-aiheista musiikkiteosta Titanicin uppoamisen 100-vuotispäivään 15.4.2012. Kanttori Joona Saraste kertoo musiikkiteoksen valmistamisprosessista.
Raamattu tutuksi -luento ma 28.11. klo 18.30. 1. Johanneksen kirje, luku 5. Pastori Maria Puustinen, Heikki Hyvärinen.
Ystävän kammari avoinna tiistaisin klo 11-14. Kahvitarjoilu.
Perhekerho ke 30.11. klo 9.30. Rukousmaja ja ke 7.12. klo 9.30 adventin aika.
Israel -piiri ke 30.11. klo 14. Ariela Toivanen.
Niilo Pöyhösen 80-vuotisseurat su 4.12. klo 15. Kahvitarjoilu klo 13.30 alkaen. Kolehti Aholansaaren hyväksi.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO
Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426
1. adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 13. Heikki Hyvärinen saarnaa, Marjo Parttimaa. Kanttorina Joona Saraste. Kustaa Jaroma, oboe. Kirkkokahvit ja keskustelutilaisuus Päivärannan aluetyön tulevaisuudesta. Jaana Marjanen, Riitta Murtorinne.
Tehdään yhdessä –ryhmä ma 28.11. klo 18. Lasilautanen, Seija Rissanen, Helena Heija-Nuutinen ja Riitta Murtorinne.
Ystävänpäiväkerho ke 30.11. klo 11. Ruokailu. Kinkerit klo 12-13.30, rovasti Teuvo Mononen ja Riitta Murtorinne.
2. adventtisunnuntain jumalanpalvelus su 4.12. klo 13. Pastori Katriina Puustinen saarnaa, Pekka Nieminen. Kanttorina Joona Saraste.
Ystävänpäiväkerho ke 7.12. klo 11. ruokailu. Kauneimmat joululaulut klo 12-13.30, Pirjo ja Pertti Miettinen, Riitta Murtorinne.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 13. Maija Antikainen, Outi Keskisipilä, Päivärannan lauluryhmä.
Joulupuurotarjoilu su 11.12. klo 14-16. Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne.
Perheen kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 16. Heikki Hyvärinen, Joona Saraste, Päivärannan lapsikuoro.
Lasten jouluhartaus ke 14.12. klo 9.45. Sanna Alanen, Joona Saraste.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30

puh. 040 4848 419
Perhekerho ti 29.11. klo 9.30. Rukousmaja ja ke 7.12. klo 9.30 adventin aika.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri to 1.12. klo 18.30 Marja-Leena ja Jaakko Jauhiaisella, Ranta-Toivalantie 239. Jaana Marjanen.

MUUTA

Lähetyksen myyjäiset la 3.12.2011 klo 9.30 – 14 Puijonlaakson ostoskeskuksessa. Käsitöitä.

KASTETUT

Hertta Lilja Loviisa Purhonen, Hemmo Olavi Hämäläinen, Milja Maria Matleena Pietiläinen.

2.11

KUULUTETUT

Jukka Pekka Myöhänen ja Anne Kristiina Bunda.

KUOLLEET

Eila Tyyni Väätäinen 94v, Veikko Ilmari Hujanen 84v.

JÄRVI-KUOPIO

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Juhlamessu 1. adventtisunnuntaina su 27.11. klo 10. Kappalaiset Kirsi Leino ja Mikko Huhtala asetetaan virkaansa, lisäksi kanttori Riikka Tuuran virkaan siunaaminen, lääninrovasti Jaana Marjanen, Reijo Leino, juhlakahvit seurakuntatalolla.
Messu 2. adventtisunnuntai su 4.12. klo 10.
Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Seppeleenlasku sankarihaudoille, partiolaiset. Juhlakahvit seurakuntatalolla.
Messu su 11.12. klo 10.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 19. Kirkkokuoro.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Seurakuntanäytelmän harjoitukset su 20.11. klo 18.30.
Perhekerho ke klo 9.30-11
Viikkomessu ke 23.11. klo 12.
Joulukuusen koristeluilta ja nyyttärit pe 25.11. klo 18.
Siioninvirsiseurat ma 28.11. klo 19.
Nuortenilta ti 29.11. klo 17.30-19 takkahuoneessa.
Virkistyspäivä ke 30.11. klo 12. Leena Vartiainen, Marjatta Piironen, vieraita Tuusniemeltä. Lauletaan Isänmaan lauluja.
Nuorten aikuisten gospelmessu su 4.12. klo 18. Lauletaan Tilkkutäkki-lauluja, Kirsi Leino, Markku Holopainen.
Järvi-Kuopion yhteinen isoshaku ja joulupuuro la 10.12. klo 10-14.30.
Piirien yhteinen joulujuhla ma 12.12. klo 17.
Lasten ja perheiden jouluhartaudet ke 14.12. klo 9.30.

MUUTA

Kauneimmat joululaulut ke 14.12. klo 18. Vartialan Seolla.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Mäntytie 5

Päivärukous to klo 12.
Rukouspiiri ti klo 10.30 valmistautumishuoneessa.
Aamurukous ke klo 8.
Kohtaamispaikka messu ke 23.11. klo 18.30. Kansanlähetys, Kirsi Leino ja Matti Saarela.
Kirkkokuorojen yhteisharjoitus to 24.11. klo 18.30.
Konsertti, kirkkolauluyhtye Kaanon la 26.11. klo 18. Ortodoksista kirkkolaulua, ukrainalaisia kuoroteoksia, joululauluja. Vapaa pääsy, ohjelma 7 €.
Messu adventtina su 27.11. klo 13.
Joulukonsertti, Sekakuoro Sekaset Siilinjärveltä ti 29.11. klo 19. Johtaa Ulla Savolainen. Vapaa pääsy, ohjelma 7 €.
Messu su 4.12. klo 13.
Sanajumalanpalvelus itsenäisyyspäivänä ti 6.12. klo 13. Matti Saarela, sankarihaudoilla käynti, kirkkokahvit, musiikillinen juhla n. klo 14.30. Seurakunta, kaupunki, järjestöt, Hannu Musakka laulu. Mukana Juankosken, Säyneisen ja Muuruveden kirkkokuorot.
Messu 3. adventtisunnuntaina su 11.12. klo 13. Matti Saarela.
Avoin päiväkerho ti 13.12. klo 9.30. Jatkuu seurakuntatalossa.
Lasten ja perheiden joulunalun hartaus ti 13.12. klo 9.30.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5

Seurakuntakerho ke klo 12 parittomina vkoina.
Lähetysaskartelu to klo 10-13 parittomina vkoina.
Naisten raamattupiiri to klo 18 parittomina vkoina, pienessä kerhohuoneessa.
Raamattupiiri ke klo 12 parillisina vkoina.
Aamukahviryhmä to klo 10 parillisina vkoina.
Naisten piiri ma klo 12 pienessä kerhohuoneessa
Miesten raamattupiiri ke klo 18 pienessä kerhohuoneessa.
Donkkis Big Night ke 23.11. klo 17-21.
Joulua odotellessa to 24.11. klo 18. Puuroa ja joululauluja. Järj. Siipirikot Lehtomäen kodin joulutervehdysten hyväksi.
Jouluateria vapaaehtoistoiminnassa mukana olleille pe 2.12. klo 18.
Siioninvirsiseurat su 4.12. klo 18.
Vanhusten ja seurakuntakerhon joulujuhla ke 7.12. klo 12.
Liikunta- ja näkörajoitteiset pe 9.12. klo 12.
Joulua odotellessa ke 14.12. klo 18.30. Kansanlähetys.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu su 27.11. klo 13. Vanhemman väen kirkkopyhä ja adventtijuhla. Koponen, Parviainen, Julkunen, Kaavin Leijonat.
Kristallirakeita-kirkkokonsertti pe 2.12. klo 18. Saila Seurujärvi trio. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €, tuotto KUA:lle.
Messu su 4.12. klo 13. Ilkka Koponen ja Marjatta Piironen.
Oi jouluyö - juulako rat kirkkokonsertti ma 5.12. klo 19. Pertti Palm, laulu, Armas Palm, säestys. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
Jumalanpalvelus ja seppeleenlasku ti 6.12. klo 13. Itsenäisyyspäivän juhla.
Messu su 11.12. klo 13.
Lavrenchukin musiikkiperheen konsertti su 11.12. klo 18.
Lasten jouluhartaus ke 14.12. klo 9.30.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI
Kirkkorannantie 1

Raamatun naisia -raamattupiiri ma 21.11. klo 18. Marja Hyttinen.
Mielenterveyspiiri ti 22.11. klo 13.
Kohtaamispaikka to 24.11. klo 18.30. Jouko Kauhanen.
Kristillisten eläkeläisten seurat ma 28.11. klo 13. Maire Lyytinen ja Ilkka Koponen.
Veteraanien joulujuhla ti 29.11. klo 13.
Seurakunnan ja SPR:n yhteinen joulujuhla ke 30.11. klo 13. Vapaaehtoistyöntekijöille ja ystäväpalveluille.
Kehitysvammaisten ja heidän läheistensä joulujuhla to 8.12. klo 11. Vaalijalan pappi Matti Pehkonen.
Mielenterveyspiirin joulujuhla ti 13.12. klo 12.
Omaishoitajien ja vapaaehtoistyöntekijöiden joulujuhla ke 14.12. klo 11.

MUUTA

Elsan kerho to 24.11. klo 14 Luikonlahden koululla.
Perhekerho ke 30.11. klo 9.30-11 Vanhassa Pappilassa. Ei perhekerhoa 7.12.

MUURUVEDEN KIRKKO
Kirkkotie 1

Jumalanpalvelus ja rippikoulun avaus su 27.11. klo 16. Mikko Huhtala, Marjatta Piironen, nuorten bändi Chaplin. Kaikille Järvi-Kuopion seurakunnan rippikoululaisille.
Messu su 4.12. klo 16. Mikko Huhtala ja Marjatta Piironen.
Jumalanpalvelus ja seppeleenlasku ti 6.12. klo 16. Kirkkokahvit.
Messu su 11.12. klo 16.
Harmonia-kuoron konsertti su 11.12. klo 19. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Perhekerho ma 28.11. klo 9.30.
Seurakuntakerho to 1.12. klo 13.
Perhekahvila ma 5.12. klo 9.30.
Perhekerho ma 12.12. klo 9.30.
Veteraanijärjestöjen joulujuhla ma 12.12. klo 12.

MUUTA

Muuruvetisten ikäihmisten ja omaishoitajien virkistyspäivä to 15.12. Kunnonpaikassa. Ateriat, viriketuokioita, jumppaa, uintia, käsihoito, oman valinnan mukaan. Kustannukset Arskan tuella. Ilm. Mikko Huhtalalle 7.12. mennessä puh. 040 4888 613

SÄYNEISEN KIRKKO
Kirkkoharjuntie 2

Messu adventtina su 27.11. klo 10. Ilkka Koponen, Taru Parviainen, kirkkokahvit.
Adventtivesper su 27.11. klo 19.
Messu 2. adventtina su 4.12. klo 10.
Sanajumalanpalvelus itsenäisyyspäivänä ti 6.12. klo 10. Sankarihaudoilla käynti.
Lasten kauneimmat joululaulut to 8.12. klo 18.30.
Messu 3. adventtisunnuntaina su 11.12. klo 10.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 19. Lähetystyön hyväksi.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoharjuntie 2 A

Perhekahvila to parittomilla vkoilla klo 9.30-11.
Seurakuntakerho to parittomilla vkoilla klo 13.
Perhekerho to parillisilla vkoilla klo 9.30.
Lähetyskahvila to parillisilla ikoilla klo 12-14.
Vastuuryhmä ke 23.11. klo 18.30.
Yhteinen adventtijuhla ke 14.12. klo 13. Toivotaan vapaaehtoisia kyytejä vanhuksille.

MUUTA

Vapaaehtoistoiminnassa mukana olleille virkistysretki ma 5.12. Väärnin pappilaan Lapinlahdelle. Viitaniemi klo 9.15, Sale Säyneinen klo 9.30, Alarannan ja Pisankosken kautta. Ilm. papille 28.11. mennessä, puh. 040 4888 612. Ei maksua.

TUUSNIEMEN KIRKKO
Keskitie 21

Messu 1. adventtina su 27.11. klo 10. Uwe Mäkinen, Matti Saarela. Kansanlähetyksen kirkkopyhä, kirkkokahvit ja lähetystilaisuus.
Messu 2. adventtina su 4.12. klo 10. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Reijo Leino, Riikka Tuura, kirkkokuoro, juhla jatkuu seurakuntatalolla.
Messu 3. adventtina su 11.12. klo 10. Reijo Leino, Taru Parviainen.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 18. Tuustytöt.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO
Koivukuja 2

Kansanlähetyksen seurat joulun merkeissä to 1.12. klo 18.30.
Toivelauluilta su 4.12. klo 18. Kahvitarjoilu.
Päivä- ja perhekerhon jouluaskarteluilta ma 5.12. klo 18.
Lasten jouluhartaus ti 13.12. klo 9.30.

MUUTA

Palvelukeskuksen hartaus- ja kahvihetki ke 23.11. klo 13.30. Lähetyspiiri ja Uwe Mäkinen.
Tuusjärven kerho ke 23.11. klo 13.40.
Isoskoulutus ke 23.11. klo 18 seurakuntatalolla.
Retki virkistyspäivään Riistavedelle ke 30.11. Lähtö klo 11.15. Tuusniemen matkahuollosta, paluu n. klo 15. Omavastuu 10 €. Ilm. 24.11. mennessä Auli Kekkoselle puh. 040 4888 631 tai auli.kekkonen@evl.fi. Ilmoita tiedot erityisruokavaliosta, lähtijän nimi ja puhelinnumero sekä lähiomaisen nimi ja puhelinnumero.
Palvelukeskuksen hartaus ke 30.11. klo 13.30. Liukonpellon-Paakkilan työseura. Uwe Mäkinen.
Lähetyspiiri pe 2.12. klo 12 Eila Venäläisellä, Tornitie 4 a 5.
Tuusjärven kerho ke 7.12. klo 13.40.
Isoskoulutus ke 7.12. klo 18 kerhohuoneella.
Etelä-Tuusniemen palvelupäivä to 8.12. klo 10 Hirvolassa, Luostarintie 3457. Ilmoittaudu Uwe Mäkiselle puh. 040 4888 638.
Pajumäen työseura pe 9.12. klo 18 Vieno ja Risto Happosella, Honkamäentie 227.
Nuorten yökahvila pe 9.12. klo 19-22 päätalolla.

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 17

Messu 1. adventtina su 27.11. klo 13. Uwe Mäkinen.
Jouluinen kanttoreiden konsertti pe 2.12. klo 19. Nilsiän kanttori Annette Kärppä-Leskinen ja Järvi-Kuopion kanttori Riikka Tuura.
Messu 2. adventtina su 4.12. klo 13. Uwe Mäkinen ja Riikka Tuura.
Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus ti 6.12. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura, Jatta Utriainen ja kirkkokuoro. Partiolaisten lupauksenanto, kirkkokahvit.
Messu 3. adventtina su 11.12. klo 13. Reijo Leino ja Marjatta Piironen.
Koko perheen joulujuhla ti 13.12. klo 18 alkaen seimi-

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Ilon ja ikävän sävel

Hoosianna, Daavidin Poika, kiitetty olkoon hän! Kiitetty Daavidin Poika, joka tulee Herran nimeen."

Olen lukenut ensimmäisen adventtisunnuntain evankeliumitekstin Riistaveden kirkon saarnastuolista. Seurakuntana laulamme Hoosianna -hymniä niin antaumuksella, että tuntuu, kuin itse taivaan enkelit yhtyisivät lauluumme.

Tämä hetki on käänteentekevä. Uusi ja aina ainutkertainen kirkkovuoden kierto on alkamassa täynnä avoimia, vielä täyttymättömiä hetkiä, mahdollisuuksia rakentaa siltoja ja etsiä yhdessä sitä, mikä elämässä on kantavaa ja merkityksellistä. Tämä hetki on käänteentekevä myös siksi, että se ohjaa sydämemme ja ajatuksemme kohti sitä, mikä uskossamme on keskeistä ja tärkeää, kohti Jeesus lapsen syntymän hetkeä.

Hoosianna -hymnin sävelet ja sanat ovat ihmeelliset. Vuosi vuoden jälkeen ne koskettavat sisintäni merkillisellä tavalla ja herättävät eloon kaipauksen. Merkillisen ikävän johonkin, jonka toivoisin olevan pohjavireenä ja kantavana voimana elämässäni. Siellä se pohjasävelenä soi, sielun kaipaus ja ihmeellinen armon ikävä.

Hoosianna -hymniä laulaessani sydämessäni ei soi vain ilon kevyet sointnut vaan myös ikävä, joka virtailee syvältä sydämestäni. Tällaisella hetkellä tunnen saavani kosketuksen sellaiseen, mikä on totta, pelkistettyä ja aitoa, jotakin mitä en haluasi hukata, jotakin mihin haluaisin tarrautua.

Tätä yksinkertaista sydämen kaipausta ja armon ikävää haluaisin välittää myös, sinulle kanssakulkijani, nyt alkavana adventin aikana.

1. adventtisunnuntai. Kuninkaasi tulee nöyränä Luukas 19: 28 – 40.

Jeesuksen lähestyessä sitä paikkaa, mistä tie laskeutuu Öljymäen rinnettä alas, koko opetuslasten joukko alkoi riemuissaan suureen ylistää Jumalaa kaikista niistä voimateoista, jotka he olivat nähneet. he huusivat:

"Siunattu hän Kuningas, joka tulee Herran nimessä. Taivaassa rauha, kunnia korkeuksissa."

Muutamat fariseukset sanoivat väkijoukon keskeltä Jeesukselle: "Opettaja, kiellä opetuslapsiasi." Mutta Jeesus vastasi: "Minä sanoin teille: jos he olisivat vaiti, kivet huutaisivat."

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin ja kaikille on yhä tilaa. Etualaltakin löytyy näköalapaikkoja, hiukan sivummaltakin. Pylvään takaa saa seurata, eikä kukaan tule hämmästelemään tai tuuppaamaan toiseen kohtaan. Tässä hetkessä saa vain olla ja totutella siihen, että jokainen on hyväksytty ja siunauksen arvoinen.

Tähän joukkoon mahtuvat kaikki. He, joiden Hoosianna kajahtaa puhtaasti kirkkaasti, täynnä voimaa ja iloa. He, joiden pohjavireen on elämän karuus latistanut. He, joita suru on satuttanut, ja hekin, jotka hiljaisesti sydämessään tavoittelevat säveltä ja etsivät lohdutusta.

Kaikki olemme Jumalan silmissä ainutkertaisia. Meillä on yhteiset sanat, yhteinen usko, yhteinen toivo ja yhteinen ääni, kun huudamme Herra, auta, pelasta!

KIRSI LEINO
Kirjoittaja on Järvi-Kuopion seurakunnan kappalainen.

TILAA RUUAT HELPOSTI KOTIISI!
Puh. 050 466 9989
K SUPERMARKET PETONEN
www.kotiinkuljetus.palvelee.fi

www.orden.fi
Tietokoneapu
040 5844 045
•opastus
•tietoturva
Kotitalousvähennys 60%

Kuopion seurakuntayhtymän keskusrekisteri ja hallintovirasto ovat suljettuina **maanantaina 5.12.**

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...
Hautaustoimisto J. NURRO OY
Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
Puree Paremmin.
Vuorikatu 36, 70100 Kuopio
Viikolle 48 (28.11.-2.12.2011) ILMAINEN Suun- ja proteesien tarkastus.
KAHVITARJOILU

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY
Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Tervetuloa jouluostoksille.
Nyt vain 29,90
Tommy Hellsten
Ajan takaa
Uutuuskirja kysyy, maltammeko pysähtyä, kohdata nykyhetken. Huomaammeko oman ainutkertaisuutemme?
kotimaakauppa.fi
Lisää tuotteita löydät:
www.kotimaakauppa.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti, perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 23 %
Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

Pesu Leenat oy
Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille
Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO
017 369 0700
Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

JOULUKERÄYS 2011
Kauneimmat joululaulut soivat maailman perheiden hyväksi
Suomen Lähetysseuran joulukeräyksen tuotto käytetään tänä vuonna kehitysmaiden perheiden hyväksi.
Äidit ovat perheessä avainasemassa.
Parantamalla naisten elinoloja edistetään lasten ja koko perheen hyvinvointia.
Avullasi on merkitystä.

Lahjoita joulukeräykseen:
Pankissa
Tilinumero: **800014-161130**
Viestiksi: **11JOULU5**
IBAN: **FI38 8000 1400 1611 30**
BIC: **DABAFIHH**
Tekstiviestillä
Lähetä viesti **JOULU5** (5 €) tai **JOULU10** (10 €) numeroon **16160**
Internetissä
www.mission.fi/joulukerays
Soittamalla
0600 01515 (15,07 € + pvm)
Kampanjan tuotto käytetään vuosien 2011-2013 aikana Suomen Lähetysseuran ulkomaantyöhön. Keräyslupa: 2020/2010/3168 voimassa 1.1.2011 – 31.12.2012 Suomessa pois lukien Ahvenanmaan maakunta. Myönnetty 15.11.2010.
SUOMEN LÄHETYSSEURA

SEURAKUNNAT 2

kuvaelma-esityksellä. Ohjelma puurotarjoiluineen jatkuu Majakalla.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI
Lempeläntie 15

Kokki-ukkojen kokkaaminen ke 23.11. klo 17-20. Uwe Mäkisen johdolla laitetaan ja syödään saksalaista ruokaa. Elintarvikemaksu 5 €. Ilmoittaudu Uwelle puh. 040 4888 638.
Keliakialeivonta to 24.11. klo 17-21. Sirpa Miettisen opastuksella tutustutaan gluteenittomiin jauhoihin ja leivotaan gluteenittomia leivonnaisia.
Veteraanien joulujuhla to 1.12. klo 12.
Varttuneen väen joulujuhla ti 13.12. klo 10-12.
Kokki-ukkojen kokkaaminen ke 14.12. klo 17-20. Laitamme jouluruokaa ja syömme ja juhlimme kirkkokuoron kanssa.

MUUTA

Isoskoulutus ke 23.11. klo 14.30-16 Lähimmäisen kammarissa.
Nuortenilta keskiviikkoisin klo 18.30 alkaen Majakan yläkerrassa.
Adventtilaulajaiset su 4.12. klo 19 Mustinlahden kylätalolla.
Lähimmäisen kammarilaisten pikkujoulu ma 5.12. klo 10-12. Joulupuuro, pienet paketit vaihdetaan. Ma 12.12. **ei lähimmäisen kammaria.**
Seimikuvaelmaesityksen harjoitukset ma 12.12. klo 18 kirkossa. Kaikki eri-ikäiset halukkaat esitykseen osallistujat tervetuloa.
Isoskoulutus ke 7.12. klo 14.30-16 Lähimmäisen kammarissa.
Kauneimmat joululaulut, myyjäiset ja arpajaiset ke 7.12. klo 18 Ritoharjun toimintakeskuksella.
Lähetyspiiri to 8.12. klo 11-13 Lähimmäisen kammarissa.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Juhlamessu su 27.11. klo 10 Riistaveden kirkossa. Kappalaiset Kirsi Leino ja Mikko Huhtala asetetaan virkaansa, lisäksi kanttori Riikka Tuuran virkaan siunaaminen, lääninrovasti Jaana Marjanen, Reijo Leino, juhlakahvit seurakuntatalolla.
Rippikoulun aloituspyhä su 27.11. klo 16 Muuruveden kirkossa. Mikko Huhtala, Marjatta Piironen, nuorten bändi Chaplin. Kaikille Järvi-Kuopion seurakunnan rippikoululaisille.
Nuorten aikuisten gospelmessu su 4.12. klo 18 Riistaveden seurakuntatalolla. Lauletaan Tilkkutäkki-lauluja. Kirsi Leino, Markku Holopainen.
Järvi-Kuopion yhteinen isoshaku ja joulupuuro la 10.12. klo 10-14.30 Riistaveden seurakuntatalolla. Ilm. 5.12. tekstiviestinä Jatta Utriaiselle puh. 040 4888 643.

KASTETUT

Veikka Tapani Kokkarinen, Tuusniemi, Siiri Anna Pauliina Immonen, Riistavesi, Aada Vilma Maria Kilpeläinen, Kaavi, Vili-Valtteri Juhani Kröger, Juankoski, Susanna Tuuli Sofia Pesonen, Tuusniemi, Kiia Maria Paananen, Vehmersalmi, Ahti Antti Kalervo Raatikainen, Riistavesi, Onni Veli Aleksanteri Laitinen, Muuruvesi.

KUULUTETUT

Niilo Petteri Räsänen ja Tarja Helena Vehviläinen.

KUOLLEET

Mimmi Lovisa Niskanen 84v, Juankoski, Osmo Kalevi Räsänen 83v, Juankoski, Tyyne Esteri Antikainen 76v, Vehmersalmi, Kaija Rauha Karvonen 71v, Vehmersalmi, Veikko Jääskeläinen 85v, Tuusniemi.

SIILINJÄRVI

KIRKKO
Haarahongantie 4

Perjantaimessu pe 25.11. klo 18.30. Sirpa Ylikotila, lit, Yrjö Jokiranta, saarna, Marjaana Kaisto.
Messu 1. adventtisunnuntaina su 27.11.klo 10. Yrjö Jokiranta, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen, Gospelkuoro.
Adventtivesper su 27.11. klo 18. Kaisa Yletyinen, Vesa Kajava, Marjaana Kaisto, Sola Gratia –kuoro.
Kuopion Nuorisokuoron joulukonsertti ke 30.11. klo 18. Ohjelma 12 €.
Sanajumalanpalvelus 2. adventtisunnuntaina su 4.12. klo 10. Kaisa Yletyinen, Vesa Kajava, Nuorten kuoro.
Kirkkokahvit ja lauluhetki lähetystyön hyväksi jumalanpalveluksen jälkeen lähetyskellarilla.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus ti 6.12. klo 10. Matti Hoffrén, Seppo Laitanen, Vesa Kajava sekä Lauluveikot.
Konsertti ke 7.12. klo 18. Ossi Jauhiainen, Antti Kajanus ja Kristiina Brask. Järjestäjä POP Pankki, Siilinjärven Osuuspankki.
Kauneimmat joululaulut lapsiperheille to 8.12. klo 18. Marjaana Kaisto, Siilinlahden lapsikuoro.
Messu 3. adventtisunnuntaina su 11.12. klo 10. Sirpa Ylikotila, Yrjö Jokiranta, Airi Heiskanen.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 16. Musiikkiopisto, Tiina Naumanen, Airi Heiskanen.
Kauneimmat joululaulut su 11.12. klo 18. Airi Heiskanen, Gospel-ryhmä.
Diakoniatyöryhmien ja eläkeikäisten joulujuhla ke 14.12. klo 12.

SEURAKUNTATALO

Askartelupiiri ke 23.11. klo 9 lähetyskellarilla.
Perjantaikahvila pe 25.11. klo 18-22. Iltahartaus klo 19.30.
Partiolaisten adventtimyyjäiset su 27.11. klo 11-13 ja 18-20 pienessä salissa.
Seurat (Rauhanyhdistys) su 27.11. klo 15 isossa salissa.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 28.11. klo 13.
Musiikkia maanantaisin -oppilaskonsertti ma 28.11. klo 18. Siilinjärven musiikkiopisto.
Seurat Kristilliset eläkeläiset ti 29.11. klo 13.
Siioninvirsiseurat ti 29.11. klo 18 pienessä salissa.
Varhaisnuorten donkkistapahtumailta ti 29.11. klo 18. Kansanlähetyksen ja seurakunnan varhaisnuorisotyön yhteistyönä.
Askartelupiiri ke 30.11. klo 9 lähetyskellarilla.
Omaishoitajien kerho ke 30.11. klo 12. Ohjelmaa hoitajille sekä hoidettaville yhdessä ja erikseen.
Kirkkoherranvirasto, taloustoimisto ja muut toimistot suljettuna pe 2.12. henkilökunnan virkistyspäivän vuoksi.
Juttutupa ma 5.12. klo 10 lähetyskellarilla.
Lähetyksen sydänäänet ke 7.12. klo 8.30 lähetyskellarilla kerran kuukaudessa.
Askartelupiiri ke 7.12. klo 9 lähetyskellarilla.
Perjantaikahvila pe 9.12. klo 18-22. Iltahartaus klo 19.30.
Siilinjärven veteraanien ja Sotainvalidien joulujuhla su 11.12. klo 11 isossa salissa.
Seurat (Rauhanyhdistys) su 11.12. klo 15.
Vertaisryhmä Siiliemot yksinhuoltajille ma 12.12. klo 17.30. Iltapala, lapsille omaa ohjelmaa.
"Pipareita ja pianomusiikkia" musiikkiopiston oppilaskonsertti ma 12.12. klo 18.
Katekismuspiiri ti 13.12. klo 13-14.30 lähetyskellarilla joka toinen tiistai.
Askartelupiiri ke 14.12. klo 9 lähetyskellarilla.

VUORELAN KIRKKO

Perjantaikahvila pe 25.11. klo 18-22. Yhteinen rukoushetki klo 19.30.
Messu su 27.11. klo 13, Yrjö Jokiranta, Airi Heiskanen.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 28.11. klo 12 alkaen ruokailulla Yhteisvastuun hyväksi (talkkuna, tirripaisti).
Varhaisnuorten donkkis-

KARI KURONEN

23.11.-13.12.11

tapahtumailta ti 30.11. klo 18. Kansanlähetyksen ja seurakunnan varhaisnuorisotyön yhteistyönä.
Arjen ateria to 1.12. klo 11-12.
Sanajumalanpalvelus su 4.12. klo 13. Kaisa Yletyinen, Airi Heiskanen.
Erityislasten vanhempien vertaisryhmä ke 7.12. klo 18-20. Lapsille ja nuorille omaa ohjelmaa. Iltapala.
Kauneimmat joululaulut lapsiperheille ke 7.12. klo 18. Marjaana Kaisto.
Perjantaikahvila pe 9.12. klo 18-22. Yhteinen rukoushetki klo 19.30.
Messu su 11.12. klo 13, Sirpa Ylikotila ja Marjaana Kaisto.

MUUT

Ystävän Tupa ma 28.11. klo 9 Leppäkaarteen kerhohuoneessa, Honkarannantie 8.
Koivusaaren lähetyspiiri to 24.11. klo 18 Koukkuniemessä. Mukana Sirpa Ylikotila ja Airi Heiskanen.
Kauneimmat joululaulut to 1.12. klo 18.30 Pöljän koululla. Kahvitus klo 18 alkaen.
Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to 1.12.klo 18.30 Anja Vesterisellä, Kalastajantie 16 B 10.
Koivusaaren lähetyspiiri joululaulujen merkeissä su 4.12. klo 17 Salo-Mattilassa (Eljas Ylönen). Mukana Vesa Kajava ja Helena Mattinen.
Kuulokerho ma 5.12. klo 13 Akuliinassa.
Kauneimmat joululaulut ti 13.12. klo 18 Jännevirran koululla. Airi Heiskanen.
Ehtoollisen vietto ke 14.12. klo 14 Akuliinassa. Sirpa Ylikotila.

KASTETUT

Peetu Elias Petteri Rakkolainen, Ella Katja Alexandra Airaksinen, Nuutti Elmeri Ulmanen,
Salla Maaret Miettinen, Nelli Katarina Karvonen, Peppi Sofia Orbinski, Minja Jennica Pennanen, Jessica Petra Juulia Kilpiö, Iita Kerttu Kaneli Sorjonen.

KUULUTETUT

Keijo Tapio Junnonaho ja Merja Annukka Willman.

KUOLLEET

Lyyli Ester Raatikainen 96v, Irma Kaarina Koponen 93v, Jouko Matias Piippo 63v.

DIAKONIA-KESKUS

Keskusseurakuntatalo
Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Kuurojen lähetyspiiri to 24.11. klo 17.
Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 30.11. klo 13.
Kuurojen lähetyspiiri to 8.12. klo 17.
Huonokuuloisten seurakuntapiiri Huom! tiistai 13.12. klo 13.

DIAKONIAKESKUS
Suokatu 31

puh. 040 4848 464
Kehitysvammaisten kahvikerho ke 23.11. klo 13.30.
Hyväntuulenpiiri Ilmoittautuminen etukäteen Stina Maliselle.
Syöpäpiiri ke 30.11. klo 13.
Pullakirkko pe 2.12. klo 12.
Kehitysvammaisten kahvikerho ke 7.12. klo 13.30.
Hyväntuulenpiiri ti 13.12. klo 12.
Syöpäpiiri ke 14.12. klo 13.

OPISKELIJAT JA NUORET AIKUISET

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA
Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamista.com
Keskiviikkoisin klo 18.

Opiskelija- ja koululaislähetys OPKO
Sairaalakatu 11

Opiskelijaillat la klo 18.
www.opko.fi/kuopio

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUHELIN

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelinmaksu. Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NMKY
Kauppakatu 40-42

Matka kohti aitoa miehuutta ti klo 6.
Aamurukouspiiri ti klo 8.
Elämänkatsomuspiiri ti klo 9.
Yhteisluterilainen raamattupiiri ti parittomalla viikolla klo 16-17.30.
Miesten Raamattupiiri ke parillisella viikolla klo 18.

NNKY
Myllykatu 5

puh. 017 2614 500
toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallisyhdistykset

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi
Myös Facebook.
Toimisto avoinna ma-pe 10-16.
Pienryhmät Lähetyskodissa: Ma klo 7 ja 8 aamurukoushetki, klo 9.30 äitilapsipiiri. Ti klo 16 raamattupiiri parillisina ti, klo 18 rukoushetki parittomina ti. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten Kolme Kohtaamista. To klo 13 sana- ja rukouspiiri parittomina to, klo 18.30 nuorten Nuottailta. La klo 18 Opkon opiskelijailta.
Muualla Kuopiossa: Ti klo 6 miesten aamupiiri "matkalla kohti aitoa miehuutta" osoitteessa Kauppakatu 40-42, Namikan tiloissa. Miestenpiiri parillisten vkojen ti klo 18.30, Männistön Vanhan kirkon alakerrassa. Esko Iisalo.
Kuopio:
Kohtaamispaikkana Lähetyskoti su 27.11. klo 16, "Jeesus, nöyrä Palvelija", raamatunopetus Jorma Huusko, Välke, klo 17 kahvitarjoilu ja klo 17.30 Syysvuosikokous.
Kohtaamispaikkamessun joulujuhla su 11.12. klo 16 Neulamäen kirkossa, "Tehkää tie Kuninkaalle", saarna Raimo Lappi. Lapsille oma ohjelma. Kuljetus Lähetyskodilta klo 15.30.
Kohtaamispaikka to 15.12. klo 18.30 Riistaveden srk-talossa.
Radio Dei: P-SKL:n ohjelma pe 16.12. klo 19 "Kohtaamispaikkana Jumalan Sana"
Juankoski: Kohtaamispaikkamessu ke 23.11 klo 18.30 kirkossa, saarna Ilkka Sormunen.
Kaiken kansan joulujuhla ke 14.12. klo 17 srk-talossa, Liekki-lauluryhmä, Jouko Kauhanen.
Kaavi: Kohtaamispaikka to 24.11. klo 18.30 srk-talossa. Timo Mönkkönen.
Kohtaamispaikan joulujuhla to 8.12. klo 18.30 srk-talossa. Timo Mönkkönen, Elina Karjalainen.
Siilinjärvi: Kohtaamispaikka ma 12.12. klo 18.30 srk-talon pienessä salissa. Elina Karjalainen.
Tuusniemi: KL-lähetyspyhän messu su 27.11. klo 10 kirkossa. Saarna Elina Karjalainen Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus srk-talossa.
Kohtaamispaikka to 1.12. klo 18.30 srk-talossa. Pekka Kiiski, Risto Happonen.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma
Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
p. 0207681660
Kirjanmyyntipiste avoinna pe 13-16 ja tilaisuuksien aikana.
Pienryhmien viikko-ohjelma:
Heprean piiri ma klo 13-15, puh. 017 2613406/ Anja. **Rukouspiiri** ma klo 17.30-19.
Naisten solu ti pariton vk klo 18-19.30 puh. 0500 372 791/Aune.
Askartelupiiri ke parill. vk klo 13-16, puh. 050 555 2300/ Marjatta. **Raamattupiiri** ke klo 18-19.30, puh. 050 548 4087/Juha.
Miesten piiri ke pariton vk klo 18-19.30, puh.044 043 8585/ Toivo.
Krito-ryhmät to klo 18-20.
Krito-työ: Anja Komulainen, anja.komulainen@sana.fi, puh.0400 793446.
Perjantaisin **rukouspäivystys** klo 13-16.
Nuorekkaiden aikuisten kotisolu pariton vk ke klo 18, parill.vk ma klo 18. Lisätietoja: marjut.rasanen@gmail.com, ninattpartanen@hotmail.com.
Kaiken kansan joulujuhla Alavan srk-salissa su 4.12. klo 16-18. Mukana evankelista Eliina Heinonen, musiikista vastaa Jaspe.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Evankelisten opiskelijoiden kotisivuosoite on www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html
SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies, puh. 050 3212 938, johannes.hakamies@ sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net
Lauluseurat ke 23.11 klo 19.
Seurat Vehmersalmen palvelukeskuksessa to 24.11 klo 13.30.
Seurat la 26.11 klo 19.
Seurat Siilinjärven srk-talossa su 27.11 klo 15.
Seurat su 27.11 klo 15.
Lauluseurat ke 30.11 klo 19.
Alueseurat Siilinjärvellä, Korhonen,Mustanvirrantie 226, pe 2.12 klo 19.
Alueseurat Etelä-Kuopiossa, Hintikka,Leirintie 65, Hiltulanlahti, pe 2.12 klo 19.
Joulumyyjäiset la 03.12 klo 16.
Seurat su 4.12 klo 15.
Itsenäisyyspäiväjuhla ti 6.12 klo 15.
Lauluseurat ke 7.12 klo 19.
Seurat Leväsen palvelukeskuksessa la 10.12 klo 13.30.
Keskusteluilta la 10.12 klo 18.
Seurat Siilinjärven srk-talossa su 11.12 klo 15.
Seurat su 11.12 klo 15.
Nuorten joulujuhla ke 14.12 klo 19.

HERÄTTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna klo 10-13.
Joululehti Talvikynttilät saapunut. Muutakin lahjatavaraa tarjolla.
Seurat to 24.11. klo 18 Keskusseurakuntatalolla srk-salissa. Aarne Roeringin muistoseurat, joihin kutsutaan erityisesti opiskelijoiden körttikotien entisiä ja nykyisiä asukkaita.
Myyjäiset pe 25.11. klo 10.30 alkaen Aholansaaren hyväksi Keskusseurakuntatalolla. Mahdollisuus ruokailla ja hernekeittoa myydään myös astioihin.
Seurat su 27.11. klo 18 Puijon kirkolla.
Seurat su 4.12. klo 18 Männistön vanhalla kirkolla.
Jouluseurat to 15.12. klo 18 Keskusseurakuntatalolla.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA
Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la 11-14. Puh. 017 2622 322, 040 451 4135. www.kuopionseurakunnat.fi/lahetyskauppavakka
Jouluksi lämpimät persoonalliset villasukat, lapaset ja myssyt sekä kaikkea muuta mukavaa.

PYHÄ PUUHA

Tutustu Luukkaan evankeliumin lukuun 19, jakeisiin 28 -40.
Täytä ristikko.
Pystysuoraan:
"Siunattu olkoon hän, joka tulee --- nimessä."
ratsasti aasilla
2. aasin poikanen
kantojuhta
opetuslapset kutsuivat
Jeesusta tällä arvonimellä

TEHTÄVÄN LAATI PAULA REMES

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalank.37, p. 2622 621 savuttomat palaverit ark. klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19.
AA- ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18.
AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 18-20 Propellissa, Minna Canthink. 4 C 3. krs. Satamak. puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http://www.aal.fi
Al-Anon ryhmät alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalank. 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Kirkkorannantie 1, srk-talon vanha puoli, Kaavi ti klo 19.
Abortin läpikäyneiden vertaistukiryhmä alkaa NNKY:llä 16.1.2012. Suljettu ryhmä kokoontuu 10 kertaa. Tied. Riitta Mäntylä p. 044 3212 725 tai päivystyspuh. 044 5766 670.
Avoin keskustelupiiri lapsena seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneille ja heidän läheisilleen ke 7.12. klo 17.30-19 Suomen Mielenterveysseuran toimiston kokoustilassa, Myllykatu 8.
Eskoislestadiolaisten seurat Kettulan srk-kodissa Jäniksenpolku 2, pe 25.11. klo 18 ja su 4.12. klo 13.
Imetystukiryhmä parill. vkon ma Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi
Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.
Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net
Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suok. 22.
Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllyk. 1-3. Av. ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi
Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenk.7, p. 050 3727 900.
Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14-21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma-pe klo 8-21.
Kuopion A-Kilta. Avoimet vertaisryhmät päihteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkik. 11, käynti päihdeosaston rak. päädystä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi
Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Laulun ja Sanan tilaisuus Mäntylän palvelukeskuksessa ti 29.11 klo 13.30 ja Palvelutalo Lepolassa pe 2.12 klo 14. Joulujuhla keskussrk.talon Samulisalissa ti 13.12 klo 12.30.
Kuopion Mielenterveystuki ry ma klo 10-11 lenkkeily Petosella, lähtö Pinarilta, klo 14.45 Niiralan uimahalli/kuntosali. To klo 14.45 keilahalli. Parittoman vkon ma Oma-apu keskusteluryhmä ja pe vapaan musiikkiliikunnan kerho, parillisen vkon ke askartelukerho ja pe yhteislaulukerho klo 12 Majakassa. Tied. p. 040 733 1713/Pirjo. Päivystys ma klo 9-12 p. 017 2618 828 Tukipilarissa Koljonniemenk. 2, 2 krs.
Kuopion Työttömät ry. Suok. 18. Av. ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.
Länsi-Puijon asukastupa av. ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.
Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppak. 46.
NMKY, Kauppak. 40-42. Elämänkatsomuspiiri ti klo 9. Miesten raamattupiiri parill. vkon ti klo 18.
NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net
Narsistien uhrien tuki vertaisryhmä Majakassa, Minna Canthink. 4 C, 3.krs. ma klo 18-20. Käynti Satamak. puolelta.
Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, II. krs. Av. ma-pe klo 9-17, p. 3644 597, petosen.asukastupa.ast@kuopio.fi, www.toimikunnat.net/petonen
Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suonensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorik. 31-33. Av. ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä.
Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakkolammentie 12. Av. ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma.
Päihdeklinikka Puistok.14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma-pe klo 8.30-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkik. 11 p. 183 684.
Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi
Sanan ja rukouksen aamu, yhteiskristillinen Raamatun luku- ja rukoushetki pe klo 8 Eelim -temppelissä, Vuorik. 29. Käynti toimiston oven kautta parkkipaikan puolelta.
Seksuaalisen hyväksikäytön tai raiskauksen kokeneille naisille tarkoitettu suljettu terapeuttinen kasvuryhmä alkaa tammikuussa 2012 Kuopion NNKY:llä. Ryhmään mahtuu seitsemän. Lisätietoja saa jättämällä soittopyynnön tai soittamalla Eila Huttuselle p. 045 2018 869, eila_huttunen@elisanet.fi
Sotaveteraanimuseo av. tilauksesta ryhmille. Varaukset p. 281 1130 arkisin klo 9-13.
Tupa-vertaistukitoiminta päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gottlundink. 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 p. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com. Lisätiedot: www.sirkkulanpuisto.com.
Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisiyksikkö, Lastentie 1.
Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 13.12. klo 18 Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllyk. 8, sisäpiha II krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.
Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Myllyk.1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan.
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.
Yksinhuoltajien Kanava ry tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.
Kehitysmaakauppa Elämänlanka, Torik.17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.
Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori, Kuninkaank. 23. Ma-to 10-16, pe 10-13. Tied. p. 040 7092 430.
Rihma, Puijonkatu 39. Av. ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004.
Vapaaseurakunnan kirppari **Ropo**, Käsityökatu 28. Av. ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

VIIKON VALINTA

Perho kyntää perunapellot

Hevosaiheisen kirjoituskilpailun, Hopsis kopsis polleamus, sadosta löytyi kokoelman ainekset. Maaseudun Sivistysliiton, maatalousmuseo Sarkan ja Maaseudun Tulevaisuuden yhteistyö tuotti 883 tekstiä.

Kirjailija **Kirsti Manninen** toimitti Hevosvoimat, kansien väliin pääsi 31 tekstiä. Komeat hevoskuvat ovat pääosin **Topi Ikäläisen**, **Rauno Koitermaan** ja **Petri Kuokan** kuvaamia. Herkkä kansikuva on Ikäläisen otos.

Tosipohjaisten kertomusten sarjan voitti toimittaja Marika Riikonen. ”Halusin, tarvitsin, kaipasin hoitohevosta. Vastuuta. Jotain omaa.”

Sarjan toisen kunniamaininnan sai aforistipiireistä tuttu **Anneli Piirainen-Hämäläinen**. Hän kirjoittaa: Olen vakuuttunut, että ihmisen psyyke on verrannollinen hevosen psyykeen.

Kaunokirjallisen sarjan voitti 63-vuotias tuusniemeläinen Toini Väisänen kirjoituksellaan Perho. Koskettava tarina hevosesta, jonka perheen isä tuo kotiin. ”Teuraaksi olisivat myyneet.”

Perho on kylän ainoa hevonen. Se kyntää naapurienkin perunapellot. Isä on kertonut tyttärelleen salaisuuden, ja tämä kulkee tiukasti hevosen vierellä. Vakoa syntyy tasaisesti, eikä tyttö väisty hevosen viereltä, vaikka häntä patistetaan perunoita kylvämään.

Kuopion Muotoiluakatemiassa opiskeleva **Kielo Könönen** (23 v.) sai kaunokirjallisen sarjan kunniamaininnan. Muutaman syksyn esikoiskirjailijan tapaan hän kirjoittaa sodasta. Isäntä käy vuoropuhelua hevosensa kanssa.

Hevosten ystävien tarinoihin oman säväyksensä antaa **Sulo Saukkoriipi** murre-monologillaan.

RITVA KOLEHMAINEN

Kirsti Manninen (toim.) Hevosvoimat, 272 s., 39 e., Maahenki 2011.

Viattomia salasuhteita

Riikka Pulkkinen (s.1980) sai erikoisromaanillaan Raja (2006) paljon huomiota. Aikaa kului ja kustantaja vaihtui ennen kuin Totta oli totta. Teos ilmestyi viime vuonna.

Kaikkea ei ehdi eikä voi arvostella, ja myönnän että kiinnostuin romaanista vasta kun huomasin, että siitä tehdään teatterisovitus KOMiin. Elokuvakin.

Totta näyttää mihin ´viattomat´ salasuhteet johtavat. Kaikilla romaanin naisilla on side Eevaan.

Lähestyvä kuolema saa ihmisen ja hänen läheisensä muistelemaan elämää taaksepäin. Elsa sairastaa syöpää, mutta haluaa olla kotona. Martti pelkää, että heräisi, eikä vaimo enää hengitä.

Lääkäri-tytär huomaa pienetkin muutokset äidissä. Elsa on ollut vahvasti kiinni elämässä, hän luennoi vielä eläkkeellä ollessaan.

Eeva oli tullut lapsenhoitajaksi Elsan ja Martin luo rouvan työmatkojen ajaksi. Eeva ihastui Elsaan heti. Kuvataiteilijamieheen hän kiintyi vähitellen. Mikä sai pitämään kiinni?

Kirjaa lukiessa syntyy ajatus, että lapset kärsivät tietäessään aikuisten asioista liikaa.

RITVA KOLEHMAINEN

Riikka Pulkkinen: Totta, uusi laitos, 335 s., 15 e., Otava 2011.

MATTI KARPPINEN/KOTIMAA

Piispa Irja Askola sai Kuopiosta arvonimen Vuoden Irja.

Irja ja Antti saivat tunnustusta

Kuopion Kirjakantti on palkinnut sanan taitajia, joilla on kanttia viedä viestintä perille. Irja ja Antti tunnustus myönnettiin tänä vuonna ensimmäisen kerran. Tämän vuoden Irja ja Antti ovat piispa **Irja Askola** sekä Helsingin Sanomien kirjallisuuskriitikko **Antti Majander.**

Kirjakantti ei palkitse ainoastaan kirjailijoita, vaan myös muulla tavoin sanankäytön parissa ahkeroivia.

Perusteluissa Irja Askola kuvataan sujuvana puhujana ja kirjoittajana. ”Hän käyttää ääntään suvaitsevaisuuden puolesta kansankirkossamme, jossa suvaitsevaisuus ei vieläkään ole itsestäänselvyys.”

Piispa Askola on juuri ottanut kantaa myös homoparien juhlinnasta itsenäisyyspäivänä. ”Iloitsen kaikkien parien tanssista, ja uskon Jumalankin hymyilevän.”

KIRKKO & KOTI

21

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 98. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 14.12.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painopaikka Lehtisepät Oy, Kuopio. Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232
Ulla Remes (virkavapaalla)
Lea Lappalainen, p. 040 484 8234
Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236
Seija Rytkönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt, p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute**: www.suoralahetys.fi, puh. 017 264 7800

RISTIVETOA

Lapset piirsivät piisp

Luovuus kukoisti ja karkit maistuivat.

Kuopion tuomiokapitulin ”piispanpöydästä” on virallisuus kaukana. Seinillä on uusia malleja tulevan piispan kaavusta.

”Näissä on käytetty luovuutta”, sanoo piispa **Wille Riekkinen** piirustuskilpailun töitä katsoessaan. Kuopion seurakuntayhtymän päivä- ja iltapäiväkerhoissa piirrettiin värikkäitä luomuksia.

”Tyylikäs. Tässä ovat toivon värit”, piispa sanoo kilpailun voittajan **Sara Tiilikaisen** työstä.

Elli Patino sai toisen sijan. Hänen luomuksessaan piispa erottaa tasasivuisen kolmion, kristillisen symbolin. Kolmannen palkinnon sai kolmevuotias **Paavo Rytkyn** päiväkerhosta.

”Tämä oli meille todella iloinen yllätys”, toteaa voittajan äiti **Kirsi Tiilikainen**. ”Emme tienneet koko kilpailusta mitään ennen kuin tuli soitto voitosta.”

Palkintoina voittajille oli värikkäästi kuvitettu kirja Raamatun kertomuksista sekä piispan allekirjoittama kunniakirja.

Joonas Leskinen on kilpailussa kunniamaininnan saaneen **Viivi Leskisen** isä. ”Viivi piirtää aina, mutta silti tämä oli meille yllätys.” Toisen kunniamaininnan sai **Pinja Suihkonen**.

Piirustuskilpailun käytännön järjestelyt hoiti Kuopion seurakuntayhtymän lapsityön toimistossa lapsityönohjaaja **Riitta Immonen**.

LAHJA PYYKÖNEN

Piispa Wille Riekkinen ja piirustuskilpailun voittajat Sara Tiilikainen (vas.) ja Elli Patino. Oikealla kunniamaininnan saanut Viivi Leskinen.

TIMO HARTIKAINEN

Kasukan ompeleminen on millintarkkaa käsityötä.

Kasukantekijä

Pirkko Pekkala ompeli kaavun piispa Wille Riekkiselle.

Vaatetusalan opettaja **Pirkko Pekkala** on yksi harvoista käsityöläisistä, joka valmistaa pappien kasukoita. Piispa **Wille Riekkisen** piispanviitta on Pekkalan ompelema. Työ on millintarkkaa käsityötä, jossa ei ole varaa virheisiin.

”Pyrin aina rauhoittamaan mieleni, kun alan tehdä työtä. Siivoan työskentelytilan ja asettaudun pöydän ääreen mahdollisimman ergonomiseen asentoon. Sitten levitän työn pöydälle ja annan neulan liikkua. Vaate valmistuu pisto pistolta, ja ajatukset kulkevat omaa rauhallista rataansa”, kuvailee Pekkala.

Hän tekee yhteistyötä **Hanna Korvela** Design -yrityksen suunnittelijan Heli Leskelän sekä studiokutoja **Pirjo Törhösen** kanssa. Kaavut ja kasukat ovat Leskelän suunnittelemia, Törhönen kutoo ja tarvittaessa kirjoo kankaat ja Pekkala ompelee valmiin vaatteen. Ainoastaan kasukoiden olkasaumat ja pääntie ommellaan koneella, kaikki muu tehdään käsin. Työ vaatii kärsivällisyyttä, kurinalaisuutta, rauhallista ja tyyntä mieltä, vankkaa ammattiosaamista sekä yhteistyötaitoja.

”Jo se, että kangas on uniikki ja tarkkaan mitoitettu, tarkoittaa, että sitä on käsiteltävä varoen ja ajatuksella.”

Kangas rispaantuu helposti, ja reunat on huoliteltava välittömästi leikkuun jälkeen. Käsinkudottu villakangas ”elää” ja myös ilmankosteus näkyy kankaassa niin, että kostealla ilmalla kangas on notkeampaa ja pehmeämpää. Pekkala on myös huomannut, että kankaat täytyy ”lepuuttaa”, eli ottaa pois rullalta ja antaa olla vapaasti pöydällä ennen leikkuuta.

Keskittymistä vaativaan työhön ei kannata ryhtyä kärttyisänä.

”Ommellessani mietin, kuka kasukan pukee päälleen, onko hän pieni nainen vai iso mies, ja millaiseen kirkkotilaan kasukka tulee. Mietin myös sitä, kun oma taipaleeni päättyy, kasukat jatkavat omaa elämäänsä. ”

Pekkalan mielessä on käynyt myös ajatus siitä, että ehkä joku joskus tulevaisuudessa ihmettelee, kukahan kasukat on tehnyt ja millaiset valmistustavat ovat olleet 2000-luvun alussa. Kun tekijä näkee kirkossa kasukan papin päällä, hän katsoo, miltä vaate näyttää ja kuinka pappi sitä kantaa.

”Mikäli kasukka on ollut jo pitkään käytössä, siitä näkyy kankaan eläminen ja vuorikin saattaa roikkua. Silloin mietin, kuinka sen voisi korjata.”

PIRJO TIIHONEN

pan kaapuun toivon värit

TIMO HARTIKAINEN

Kohupappi ja lahkolainen

Joensuun kaupunginteatteri on jo paikkana mielenkiintoinen. Teatteri on Kaupungintalon uumenissa.

Rapuissa kulkiessa voisi kuvitella palanneensa tsaarin aikaan. Teatteriravintolan tunnelma on kuin Kaurismäen elokuvista. Nostalgista. Mustapukuiselta vahtimestarilta puuttuu vain koppalakki, kun hän tulee ravintolassa viivähtäville ilmoittamaan: ”Näytelmä alkaa kahden minuutin kuluttua.”

Voiko Joensuusta tulla jotain näin hyvää? Fundamentalisti on kymppi plus.

Ohjaaja **Anna Häyrinen** on tehnyt esityksestä kuin jännitysnäytelmän. Juha Jokelan teksti on loistava, mutta hengästyttävän hyvää työtä tekevät sekä **Suvi-Maaria Virta** että **Petteri Rantatalo**. Virran muuntautumis- ja eläytymiskyky on vapisuttavaa.

Tässä mustavalkoistumisen ajassa Fundamentalisti on vakava puheenvuoro, jossa vastauksia ei anneta. Ajatuksia kyllä.

Voihan olla, että Fundamentalisti on seurakuntien työyhteisöjen pikkujouluihin liian rankka, mutta menisitte silti. Fundis tuulettaa luutuneita ajatuksia, opettaa taas ripauksen suvaitsevaisuutta ja sietämistä.

Ei Fundiksesta puutu huumoriakaan, vaikka se aika mustaa onkin.

LAHJA PYYKÖNEN

Fundamentalisti Joensuun kaupunginteatterissa. Esityksiä joulu- ja tammikuussa.

JOENSUUN KAUPUNGINTEATTERI

Heidi (Suvi-Maaria Virta) ja Markus (Petteri Rantatalo).

KISSA PÖYDÄLLE

Nostakaa päänne, te papit

Katsokaapa kun papit ja muu kirkollinen joukkue tulee sakastista messuun. Tai parempi kun ette katso. Tuijottakaa vaan kaikki kengänkärkiänne.

Tämä joukko näyttää pikemminkin siltä kuin se olisi menossa mestauslavalle eikä ilosanoman julistukseen. Päät ovat painuksissa ja ryhti on huono. Naiset kävelevät varpaillaan ja polvet koukussa.

Messun toimittajien on oikeus ottaa paikkansa. Se on heidän hommansa. Estradi on teidän. Ei siinä tarvitse kuvitella olevansa nöyrempi kuin onkaan. Kirkkotila on pyhä, mutta ei ole olemassa erityistä kirkkokävelyä tai kirkkoilmettä.

Jos naiset vieroksuvat korkojen kopsetta kivilattialla, suutari naulatkoon heidän kirkkokenkiinsä äänettömät korkolaput. Kävelyä voi opetella kotona peilin edessä.

Pointsit piispa **Wille Riekkiselle** ennen kuin on liian myöhäistä. Kun hän kulkee kaapuineen ja sauvoineen kulkueen viimeisenä, hän tietää paikkansa ja asemansa. Pää on pystyssä ja usein häneltä liikenee muutama ystävällinen nyökkäyskin kirkkoväelle. Ei sekään kiellettyä ole.

Nostakaa siis päänne, te papit. Ainakin ensi sunnuntaina, adventtina. Kunnian Kuninkaankin on sitten lystimpi käydä sisälle.

LAHJA PYYKÖNEN

Armon- vai myrkynvihreät

Kristityillä, jotka haluaisivat äänestää vihreitä, on ollut viime vuosina suuria vaikeuksia. Monet vihreät vaikuttajat kertovatkin saaneensa kirpeää ja pettynyttä palautetta kristityiltä ex-kannattajilta.

Puolue on ottanut kirkon vastaisessa taistelussa ja myyräntyössä tulipalokommunisteilta vapautuneen paikan. Vasemmistoliittolaisetkaan kun eivät ole aikoihin jaksaneet keskittyä kansankirkon aseman alas ajamiseen ja kristillisen arvopohjan nakertamiseen.

Vihreissä on vaikuttanut nuori ja innokas taistelevien ateistien joukko, joka suhtautuu uskontoon ylipäänsä ja kristinuskoon erityisesti kuin myrkkyyn. Tämä tiedostava etujoukko on halunnut – negatiivisen uskonnonvapauden ummehtuneesasa hengessä – murskata muun muassa oman uskonnon opetuksen.

Puolueen maltillisempi johtoporras ei ole tästä touhusta innostunut: äänestäjäkunnan kannalta uskonnonvastaisuudella ratsastaminen ei liene eduksi, vaikka jotkut saattavat näin kuvitella kirkonvastaisessa muotiaallossa.

Neljä viidestä kansalaisesta kuuluu yhä kirkkoon. Mikäli vihreät mielii olla vakavasti otettava kansanliike eikä piskuinen tosiuskovaisten eli uskonnottomien lauma, on sen otettava tämä tosiasia huomioon.

> **Moni potentiaalinen äänestäjä ei enää siedä kristillisten arvojen ja perinteiden polkemista.**

Moni potentiaalinen äänestäjä ei enää siedä kristillisten arvojen ja perinteiden polkemista vaan panee puolueen boikottiin, kunnes se saavuttaa uskonnollisen täysikasvuisuuden. Se ei tarkoita kirkon etujen edistämistä politiikassa vaan kansan enemmistön arvopohjan ja traditioiden kunnioittamista.

Kristinuskoon ja kirkkoon myönteisesti suhtautuvat vihreät perustivat viime sunnuntaina puolueen sisälle uuden jäsenyhdistyksen – Armon vihreät.

On hienoa, etteivät kristityt vihreät vaikuttajat ole lyöneet hanskoja tiskiin vaan yrittävät vaikuttaa myönteisesti puolueensa sisällä. Luterilaisen ajattelun mukaan kristittyjen tulee vaikuttaa kaikissa puolueissa.

Ympäristönsuojelu, jossa vihreät ovat kunnostautuneet, on myös kirkon ja kristittyjen yhteinen asia.

JANNE VILLA

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa helsingistä.

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

TIMO HARTIKAINEN

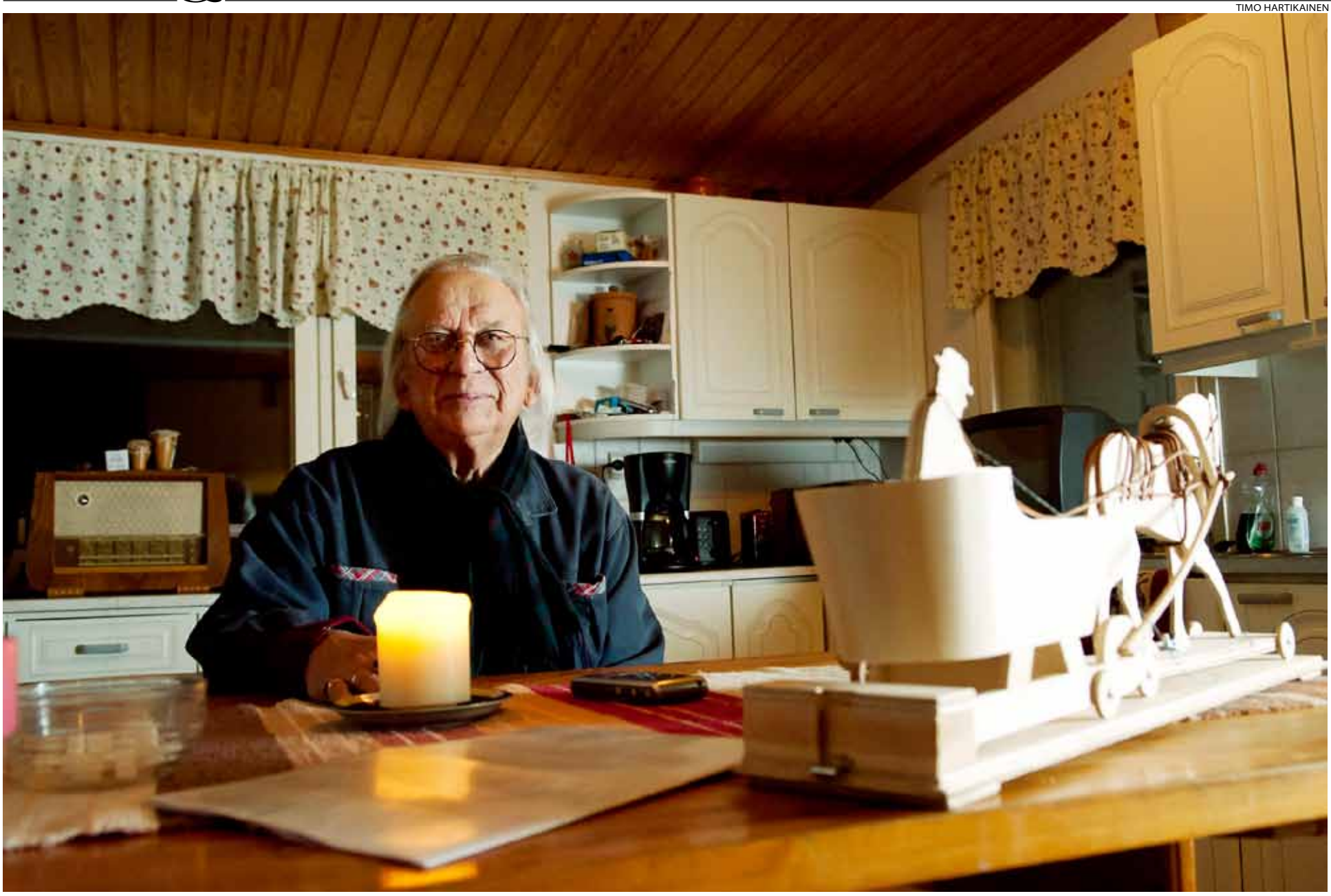

Puuhevonen kärryineen ihastuttaa lapsia ja vanhuksia Vexi Poutiaisen esityksissä.

Vexin Pieni Hyvä Hetki

Musiikki sulattaa ujoimmankin kuulijan.

Junanrata, lastenlasten suosikki, pienoisresiina, keinuhevonen ja potkulauta nököttävät lattialla valtavan taulutelevision edessä.

Talon isäntä **Vexi Poutiainen** nostaa pienen makuupussin näköisen paketin pöydälle. Pussin sisältä kuoriutuu hanurin näköinen vehje.

”Ota se syliin, pane kädet hihnoihin ja käy vetämään”, Poutiainen kehottaa kodissaan Siilinjärvellä.

Ja ääni tulvii huoneeseen, vaikka näppäimiä painelee ensikertalainen.

”Se on haitariposetiivi.”

Isompi posetiivi, jonka soittamisesta mies tunnetaan Kuopion ulkopuolellakin, on nahkapeiton sisällä toisessa huoneessa. Siitä saadaan hykerryttävä ääninäyte myöhemmin.

Poutiaisen omakotitalon uumeniin on soittimien ja soittorasioiden lisäksi kertynyt tuhansia äänitteitä, vinyylilevyistä kasetteihin ja cd-levyihin.

Lehmä, puucee, risukarhi

Eikä siinä kaikki.

Lehmä, kuorma-auto, tankki, moottoripyörä, Poutiainen nostelee salkusta puisia leluja.

”Nykyajan lapsi ei näe missään tällaisia, kun kaikki on muovista.

Puuleluja ja esineitä tekee tilaustyönä serkkupoika, valokuva mallinaan.

”Nyt on valmiina puucee”.

Laatikoiden aarteet avaavat menneiden vuosikymmenten maataloutta.

”Tiedätkö, mitkä tämä on”, Poutiainen näyttää pikkuriikkistä risukarhia.

Leluja hän käy esittelemässä ja soittamassa siellä, minne pyydetään. Kouluissa, päiväkodeissa, leikkipuistoissa, seurakunnissa.

Perusohjelmiston nimi on Pieni Hyvä Hetki.

Pieniä ja alakouluikäisiä lapsia laukkujen avaaminen jännittää. Yhdessä laatikossa on 1950-luvun pelle Jalin varusteet.

”Kun joku ohjaajista tai opettajista pukeutuu pellen leveisiin pöksyihin ja tekee temppuja, lapsilla on hirveän hauskaa.”

Aivan pikkuisille pitää tehdä lyhyet ohjelmanumerot.

”Kuitenkin jo sylilapsi reagoi posetiivin ääneen. Tai hellyydenviuluun.”

Erikoisen nimen soittorasian tekniikalla soivalle viululle antoi soittaja.

Poutiainen sanoo, että lapset ovat lahjomaton yleisö. Kaikki tehot pitää panna peliin.

”Mutta on musiikilla valtava vaikutuskin. Kerran kuulijana oli oikein ujo poika. Jollain käsittämättömällä tavalla musiikki sulatti hänet ja meistä tuli kavereita. Siinä tuli soittajalle kyynel silmään.”

On ollut muunkinlaisia keikkoja, niin kuin kerran Helsingissä.

”Esitys oli leikkikentällä ja lapsia liian paljon. Sata karkasi omille teilleen, kun tarjolla oli muutakin kivaa tekemistä. Vain muutama kymmenen jäi kuuntelemaan.”

Ihminen hakee Jumalasta turvaa

Vanhusten palvelutaloille suunniteltu ohjelma sisältää musiikkia eri vuosikymmeniltä. Silloin ei vain kuunnella, vaan pannaan jalalla koreasti.

> **”Palvelutalojen asukkaat ovat tyttöystäviä. Nuoruuden musiikki on heille ilon lähde.**

Poutiaisen mukaan paras esitys syntyy silloin, kun lapsia on pyydetty palvelutaloon kylään.

”Vanhat kertovat lapsille, kuinka ovat oikeasti leikkineet puuleluilla.”

Soittaja on nähnyt hienoissa laitoksissa myös vanhusten yksinäisyyttä. Hoitajat tekevät työnsä hyvin, mutta aikaa ei jää ajatusten vaihtamiseen.

”Kirkko hoitaa osuutensa. Diakoneja kaipaan enemmän laitoksiin. Heillä ei näytä vielä olevan niin kiire kuin muilla.”

Hän arvelee, että dementiaosaston kynnys on meneville ihmisille korkea, vaikka monella voisi halua käydä vanhojen luona. On myös arkuutta, miten ottaa yhteyttä.

”Onneksi on ryhmiä, jotka käyvät kahvikupillisen hinnalla laulamassa ja soittamassa. Esimerkiksi Kuopion veteraanisoittajat.

Poutiainen vitsailee, että palvelutalojen asukkaat ovat tyttöystäviä. Näille ihmisille oman nuoruuden musiikki on ilon lähde.

”On hieno hetki, kun joku siirretään sängyssään kuuntelemaan esitystä.”

Marraskuun lopun tiistaina hän käy kertomassa sota-ajan virsistä kahdella kuopiolaisella palvelutalolla. Kassissa on cd-levyllinen virsiä, joita lauletaan yhdessä.

Soittajan oma lempivirsi on Sun haltuus rakas isäni.

”Se koskettaa. Voi vain arvailla, mitä miehet ovat sitä kenttähartauksissa laulaessaan ajatelleet.”

Poutiainen on kuunnellut nauhoilta sota-ajan sananjulistusta ja opetusta.

”Se oli voimakasta. Nykyään saarnat ovat pehmentyneet.”

Hän uskoo, että moni ihminen kuitenkin hakee turvaa Jumalalta, vaikka ei kerro siitä kenellekään.

”Olen höyrähtänyt aurinkoenergiaan”

Poutiainen on elättänyt itsensä monissa ammateissa, usein käsillään. Hän on korjannut autoja, ollut puuseppänä ja myyntimiehenä, keikkamuusikkona ja radiotoimittajana. 1980-luvulla hän sai ensimmäisenä Suomessa katusoittajaluvan.

Poikamiehenä nykyisen elelevä mies opetteli myös omaishoitoa. Hän ajeli monet vuodet, useaan kertaan päivässä Kuopioon, laittamaan ruokaa kasvattiäidilleen. Äiti eli loppuun asti omassa kodissaan.

Äskettäin Poutiainen päätti tehdä tilaa uusille projekteille luopumalla osasta vuosien saatossa koottuja mopedeja. Ne hän myi tuttavalleen, joka puuhaa museota.

Nyt hän sanoo höyrähtäneensä aurinko- ja tuulienergiaan. Mutta se on sitten ihan toinen juttu.

LEA LAPPALAINEN